

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knašovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Someščani! Volilci!

Zopet so se približale dopolnilne volitve za občinski svet. Takoj po velikonočnih praznikih stopiti Vam bode na volišče, da oddaste glasove možem svojega zaupanja.

Ni Vam treba naglašati, kake važnosti so volitve v občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane. Saj je ona prosvetno središče našega naroda in nje zgled vpliva vzgojevalno širom slovenske domovine. V občinski svet naše prvostolnice torej spadajo možje, ki so navdahnjeni želja za nje vsestranski razvoj in procvit in ki imajo poleg trdne volje tudi potrebne sposobnosti, da bodo delovali v tem zmislu.

Bela Ljubljana vzbuja danes strmenje vsakogar, ki jo je poznal pred potresom; ona vzbuja zaradi svojega modernega blagoustrojstva občudovanje vsakega tujca; ona pa tudi budi ponos v srcu vsakega rodoljubnega Slovenca. Da je tako, gre zasluga občinskemu svetu, ki je glede preustroja in povzdige našega lepega mesta nepremično stremil za začrtanim si smotrom. Tako bodi tudi v bodoče!

Zato Vam pa izvrševalni odbor narodnonapredne stranke, zaslišavši zaupnike te stranke, v izvolitev priporoča može, ki so v polni meri kos nalogi, ki jih pri mestni upravi čaka.

Someščani! Volilci!

Volite te može soglasno. Saj še nikdar tako, kot ravno letos, ni bilo potreba pokazati, da so mestni volilci trdna in nerazdružna falanga, ki je pripravljena z vzorno enodušnostjo odbiti vsak napad na nje pravice.

Kandidatje narodnonapredne stranke so:

Za III. razred, ki voli dne 17. aprila:

Fran Bergant,
gostilničar in hišni posestnik;

Ivan Kejžar,
oficijal južne železnice;

Alojzij Lenček,
kleparski mojster;

Karel Meglič,
trgovski sodružnik.

Za II. razred, ki voli dne 19. aprila:

Jaromír Hanuš,
c. kr. inženir in hišni posestnik;

Karel Mayer,
c. kr. poštni oficijal in hišni posestnik;

Andrej Senekovič,
c. kr. gimnazijski ravnatelj;

Ivan Šubič,
c. kr. ravnatelj umetno-obrtno strokovne šole.

Za I. razred, ki voli dne 21. aprila:

Ivan Knez,
veletržec in hišni posestnik;

dr. Ivan Oražen,
zdravnik in hišni posestnik;

Ivan Plantan,
c. kr. notar in hišni posestnik;

Ivan Velkoverh,
c. kr. nadporočnik v. p. in hišni posestnik.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1906.

Za izvrševalni odbor narodnonapredne stranke:

Ivan Hribar, t. č. predsednik.

LISTEK.

„List iz nebes poslan“.

Vera v vraže je v našem ljudstvu ukoreninjena kar najtrdnjeje. Babjeverstvo je razširjeno od najbornejše kmetske kočice pa tja do meščanskih stanov; zadnje je pač dovolj žalostno, ker med meščani bi moralo biti vsaj toliko inteligence, da ne bi taka vera našla tal. No, ako pridemo le količkaj v dotiko zlasti z ženskim spolom, uvidimo, da je vera v vraže pri njem najbujnejše razvita in da vprašuje dan za dnevom razne orakle za svet in prihodnost.

S širjenjem izobraženosti se seveda bolj ali manj izpodnašajo tla babjeverstvu in med meščani je danes veliko manj zla, dasi ga je še vedno veliko, kakor smo preje rekli. V vsej popolnosti pa najdemo vero v vraže med našim kmetiskim ljudstvom, pri kateremu je seveda ta vera odvisna od tega, koliko omike je užil in se navzel dotičnik ali navadno dotičnica.

Da je babjeverstvo pri nas tako razvito, kriva je veliko naša vera. Na

prižnicah in po spovednicah se nastopa proti vsemu, kar se vidi nevarno — za duhovski žep, le proti babjeverstvu nima noben duhovnik v nas nobene grajalne besede. Nasprotno! Zgodilo se je premnogokrat, da je ravno duhovnik s svojimi besedami in ravnanjem podkrepil vero v vraže; in da je potem ta vera toliko trdnjše, kolikor več zaupanja imajo ljudje do duhovnika, ki je jasna stvar, kot je znano, da verjame naš kmet duhovniku vse, pa naj mu natveze še tako nesmisel.

Pred seboj imamo iz par listov obstoječo pisano knjižico z naslovom „List iz nebes poslan“. Knjižica je že videla par desetletij in kakor kažejo listi, je tudi že precej pretrpela. Sreče željni ljudje so jo prepogostokrat že rabili, a s kakšnim uspehom, o tem molče viri, kar je pa za nas popolnoma irelevantno, ali vemo ali ne.

Da naši čitatelji spoznajo, kako vlogo igra vera pri vražah, hočemo ta nebeški list v naslednjem približiti, v kolikor se da iz obdelanih črk razbrati. Vsebina je naslednja:

„Neki grof je imel služabnika, kateremu je hotel dati odsekati glavo zaradi njegovega očeta, ki je zagrešil veliko hudobijo. „Frajmont“ pa gro-

fovega ukaza ni mogel izvršiti. Ko grof to vidi, vpraša ves začuden služabnika, kaj ima pri sebi, da ga ni mogoče obglaviti. Služabnik je potegnil izza srajce list, na katerem so stala sledeča znamenja: Z + D + A + B + Z + S + A + B + Z + H + G + P + B + T + L + J +. Ko grof ta list prebere, mu je bilo jasno vse, kajti list s temi črkami in temi križi ima čudodelno moč v sebi. Ako komu teče kri iz nosa ali če im a kako drugo skrivno (!) nadlogo, da ne more ustaviti krvi, naj položi ta list na dotično rano — in kri se mu takoj ustavi. Kdor ta list pri sebi nosi, se ne bo nikoli poškodoval; tak človek ne more biti obešen (važno za hudodelce!) in njegovi sovražniki mu ne morejo škodovati. To mu je „zažirano pri svetih petih ranah Jezusa Kristusa; te rane se zaznamujejo s H + H + T + H + H +. Kdor nosi ta list pri sebi, ga ne zadene blisk, ne prime se ga nobeno orožje in nikak ogenj. Kdo ima ženo na porodu in ta ne more poroditi, naj se ji da ta list v roke (zakaj ne kam drugam?) in kmalu bo porodila in njen otrok bo srečen. Ta list je boljši nego zlato v hiši ali varni (varstveni) list v imenu Boga očeta

in sina in svetega duha. Kdor nosi pri sebi ta list, bo stal v obrambi Boga, da mu ne bo mogel noben sovražnik nič žalega storiti. Kdor ima ta list, gre brez skrbi v vojsko, ker ga ne bo zadela nobena krogla in noben sovražnikov meč. Vsled zapovedi Jezusove morajo namreč odstopiti vsi vidni in nevidni njegovi sovražniki in mu ne morejo nesreče prinesiti, ker je zapovedano vsem puškam in vsemu orožju na tem svetu v imenu svetega živega Boga očeta in sina Kristusa, da ga ne more brez božje volje doleteti nobena krogla, naj bo zlata ali srebrna ali svinčena. Kdor nosi ta list pri sebi, ne bo nikoli okraden (pravno za vse bogataše!) tako resnično, kot na zemlji živimo. Kdor tega ne verjame, naj napiše te črke in križe na list, tega obesi psu na vrat in naj strelja vanj in prepričal se bo, da je resnica. Ta list je poslan iz nebes leta 1724 v votlem kamnu in z zlatimi črkami napisan in je ostal nad nekim cerkvenim oknom. Kdor ga je hotel prijeto, je takoj izgubil njegovemu pogledu. Leta 1737 so ga prepisali, nakar je ta list zginil za vselej. Spisal ga je Jezus sam in kdor zaničuje ta list ali mu

ne verjame, ne bo imel nikoli nobene pomoči. Kdor ima ta list in ga ne razloži, je preklet od mene, (torej najbrž od kakega papeža!) in od katoliške cerkve. Ta list se mora drug od drugega prepisati in kdor prepíše ta list, mu bodo vsi grehi odpuščeni, pa naj jih ima, kolikor je peska v morju ali listja na drevju. Kdor ne verjame tega, bo umrl v smrtnih grehih. Gromska strela ga bodeletela in storil bo strašno smrt.“

Da mora tako pisarenje vsekakor pod zaščito katoliške cerkve utrditi vero v vraže, je več kot gotovo in čuditi se ni torej, da je tako silno ukoreninjena v našem ljudstvu. Trditi smemo, da je pri nas tisoče in tisoče brumnih dušic, ki verjamejo te in take bedastoče, posebno pa še, ker se jim grozi s strašno smrtjo, če ne bodo verjele tega. In ker smo mi liberalci tako smeli, da si upamo odločno in javno trditi, da ne verjamemo takim neumnostim, pa magari naj stoje pod patronanco samega rimskega papeža, zato smo sovražniki naroda, zato smo brezverci, zato smo lopovi, katere naj brumna katoliško-neumna drhal pobije do zadnjega moža.

Zmaga narodno-napredne obstrukcije.

Zasedanje kranjskega deželnege zbora je pri kraju. V ponedeljek jutraj se je začelo, v sredo zvečer je bilo končano. Ali se zasedanje samo odgodi, ali razpusti vlada deželni zbor, to je naposled vseeno. To stoji: Obstrukcija narodno-naprednih poslancev je sijajno zmagala. Kakor bi trenil, je bil deželni zbor razgnan in pokopan je nečuten načrt, s katerim je hotela vlada za vedno uničiti vsak vpliv meščanstva na deželne zadeve in za vedno izključiti delavstvo iz deželnege zbora.

Obstrukcija je najskrajnejše sredstvo, ki je imajo parlamentarne stranke na razpolaganje. Obstrukcija je lahko nemoralna in je obsodbe vredna, če se rabi brez vzroka, če se hoče z njo kaj izsiliti. Razbojnik, ki nastavi človeku samokres na prsi, in pravi „denar ali življenje“, je hudodelec, in politična stranka, ki obstruira, rekoč: „Tako volilno reformo nam dajte, da bomo mi imeli večino, ali pa vam vse razbijemo“ — in tako so delali naši klerikalci — postopa nemoralno in hudodelsko. Obstrukcija pa postane v tistem trenutku etično in dopustno sredstvo, kakor hitro se rabi v obrambo zoper nameravano nasilstvo in zoper krivico. Vsaka stranka ima dolžnost, da z bojem brani pravico proti krivici in nasilstvu, da, vsak posameznik ima etično dolžnost, da gre v tak boj in zastavi vse moči, da ne zmaga krivica in da se porazi nasilstvo.

Vladni načrt volilnega reda za Kranjsko je tako vnebovpijoča krivica, in narodno-napredna stranka bi ne bila vredna da živi, če bi se proti taki krivici ne uprla z vsemi silami.

Narodno-napredna stranka ni nikdar tajila, da je volilni red za deželni zbor potreben premembe. Vedno je narodno-napredna stranka stala nastališču, da naj se razširi volilna pravica in kar se je v tem oziru sploh storilo, vse je delo narodno-naprednih poslancev. Kranjska je bila prva dežela v Avstriji, ki je upeljala direktne volitve, in sicer je to zasluga narodno-naprednih poslancev, dočim so klerikalci temu razširjenju volilne pravice strastno in silovito nasprotovali. Kranjska je bila tudi prva dežela v Avstriji, ki je po davčni reformi znižala cenzus in zopet je bila to zasluga narodno-napredne stranke, kajti klerikalci bi bili radi tudi to preprečili in so v odseku ljuto ugovarjali, ali so se morali vdati vsled strahu pred ljudstvom. Narodno-napredna stranka je vedela, da s tema reformama pomnoži moč klerikalcev na kmetih, kar se je tudi res zgodilo, ali javna morala in pravičnost sta zahtevala ti reformi in zato jih je narodno-napredna stranka tudi izvedla. In istotako stoji tudi sedaj na stališču, da je potrebna volilna reforma in je v zadnjih štirih

letih pri vseh pogajanjih pokazala, da je pripravljena sodelovati pri takem delu, ali predpogoj je, da mora biti ta reforma pravična in poštena.

Ali se more o vladnem načrtu reči, da je pravičen in pošten? Vse prej kot to! Vladni načrt je prava karikatura volilne reforme, je predrzen atentat na pravico meščanstva in delavstva. Ta načrt je sad kravje kupčije, sklenjene med vlado, klerikalci in Nemci. Nemcem je vlada zagotovila njih sedanjo posest, dasi je privilegij veleposestva nekaj takega, kar kriči do neba. Klerikalci hoče dati vlada vso oblast v deželi in ubiti meščanstvo ter ovekoveti brezpravnost delavstva. To je plačilo, ker so klerikalci stopili v službo Gautscheve vlade in so ji prodali koroške in štajerske Slovence.

Bistvo volilne reforme je, da se ohrani nemška posest v veleposestvu in kočevsko-ribniški mestni skupini, da se ohrani klerikalna posest v kmetijskih občinah — da pa se oropa meščanstvo svoje dosedanje posesti in ogoljufa delavstvo, ki bi po vladnem načrtu ne dobilo nobenega zastopstva v deželnem zboru, ker bi pri volitvi v novi splošni kuriji odločevali in zmagali edino kmetijski volilci. Nemci naj ohranijo svojo posest — mesta in novo kurijo pa naj dobe kmetijski volilci v roke — to je bistvo vladnega načrta.

Če to ni krivica, potem naj se podere nebo in naj hudič vzame vso moralo.

Proti tej velikanski krivici so šli narodno-napredni poslanci v boj. Bila je to njihova dolžnost in izpolnili so jo tako častno, da jim gre topla zahvala in iskreno priznanje.

Vlada se je dobro zavedala sovražne tendence svojega načrta. To leži vendar na dlani, da se dajo take reforme izvesti samo potom sporazumljenja med vsemi strankami. V državnem zboru zastopa vlada tudi to stališče, na Kranjskem pa se je porazumela samo z Nemci in s klerikalci, narodno-napredno stranko pa je pustila na strani. Čemu bi jo tudi vprašala, ko je vedela, da hoče s svojim načrtom to stranko zadaviti in da stranka v to gotovo ne bo privolila. Vladi se je zdelo dovolj, da je ustvarila klerikalno-nemško zvezo, pri kateri je bil za botra deželni predsednik Schwarz. Mislija je, da bo ta zveza, ki ima s škofovo pomočjo kvalificirano večino v deželnem zboru in torej lahko sklene kar hoče, brez posebnih težav premagala narodno-napredno stranko. Baron Gautsch in Schwarz, Šusteršič in Schwegel so bili prepričani, da bo v enem tednu odpor narodno-naprednih poslancev premagan in da bo do Cvetne nedelje narodno-napredna stranka obglavljena.

Igrali so frivolno igro, a ta se jim je korenito izjalovila. Narodno-

napredni poslanci so se uprli in so zmagali tako hitro in tako popolnoma, kakor šenikdar nobena obstrukcija.

V začetku so narodno-napredni poslanci hoteli potom pogajanj izposlovati, da se iz vladnega načrta odstranijo krivice in da se napravi pravična in poštena volilna reforma. Toda nihče se ni hotel pogajati, ne Nemci, ne klerikalci, ne vlada. Ošabno so trkali na svoje prsi in na svojo kvalificirano večino in s posmehom odklanjali celo pogovor o kakem kompromisu. Tako trdno so Schwarz, Schwegel in Šusteršič bili uverjeni, da bodo na Cvetno nedeljo imeli glave narodno-naprednega meščanstva pred svojimi nogami, Gautschevo volilno reformo pa v žepu.

Spričo temu so morali narodno-napredni poslanci poseči po drugem sredstvu. Silobran jim je veleval, da morajo začeti obstrukcijo. Hoteli so mirno in stvarno obstruirati z nujnimi predlogi in naznanili so dež. glavarju petnajst nujnih predlogov. Z debato o teh nujnih predlogih so hoteli onemogočiti nameravano krivico in prisiliti nemško-klerikalno večino, da sklene z narodno-napredno stranko glede volilne reforme kompromis.

A kaj se je zgodilo? Grdo nasilstvo, krvavo hudodelstvo. Dasi imajo nujni predlogi po veljavni postavi prednost pred vsemi točkami dnevnega reda, dasi bi se bili morali torej najprej vzeti na razpravo nujni predlogi narodno-napredne stranke, je dež. glavar prelomil svojo slovesno obljubo, ki jo je položil v roko cesarjevega zastopnika in je dogovorno z nemško-klerikalno večino poskusil ociganiti narodno-napredno stranko za njeno zakonito pravico. Glavarjevo tolmačenje deželnozborškega pravilnika je zvijačno in nepošteno. Opravilnik daje vladnim predlogom prednost pred drugimi predlogi, ali nujnim predlogom daje prednost pred vsemi točkami dnevnega reda in tudi pred vladnimi predlogi. Vsako drugo tolmačenje je lopovsko. Ko se je 1. 1898. v drž. zboru zgodilo tako lopovstvo, je nastala revolucija in ker se je v sredo v kranjskem deželnem zboru poskusilo tako hudodelsko nasilstvo, so narodno-napredni poslanci začeli s hrupno obstrukcijo. Šli so v boj za pravico proti krivici, za postavu proti nasilstvu in zato je njihova obstrukcija etična, je moralno opravičena, zato je ta obstrukcija junaštvo, storjeno v najtežjih okoliščinah, in zato je tudi zmaga tako velikanska in tako sijajno zadoščenje pravnemu čutu vseh poštenih ljudi.

Toda vse to veselje in zadoščenje ne sme provzročiti, da bi se pozabilo, da s to zmago začetni boj še ni končan. Pač so se ustrašili

klerikalci in Nemci in vlada. Dočim se prej še dogovarjati niso hoteli z narodno-napredno stranko, lazijo zdaj za njo in ji ponujajo kompromise. Kot poštena stranka narodno-napredni poslanci tudi ne odklanjajo kompromisa, ali pogoj je, da mora biti nova volilna reforma pravična in poštena. Sicer je brez dvoma, da bode klerikalnonemška zveza imela večino, kakor jo ima sedaj ali tudi meščanstvu mora biti zagotovljeno primerno zastopstvo v dež. zboru in tudi delavstvo mora priti do primerne veljave.

Ne verjamemo, da bi hoteli sebični Nemci in gospodstvaželjni klerikalci privoliti v tak volilni red. Klerikalci in Nemci namreč nečejo, da bi bilo v dež. zboru toliko meščanskih poslancev, da bi mogli delati resno opozicijo in če treba obstrukcijo. Za bodočnost imajo načrte, katerim se bo vse meščanstvo z vsemi silami upiralo, a teh načrtov bi nikdar ne mogli izvesti, če bi bila v zbornici manjšina, ki bi se mogla braniti z energično opozicijo eventualno z obstrukcijo in klerikalnonemško zvezo prisiliti v kompromise. Zato hočejo ubiti narodno-napredno stranko, streti meščansko zastopstvo in novo kurijo pridobiti klerikalnemu kmet-skemu elementu. Volilna reforma, ki tega ne prinese, je za klerikalce brezpomembna in zato je gotovo, da čakajo narodno-napredne stranke še veliki boji. Gre se za to, da se meščanstvu in delavstvu izvojuje zadostno močno zastopstvo v prihodnjem dež. zboru in v ta namen se morajo strniti vsi svobodomiselniki v trdno falango. Z zmago narodno-napredne obstrukcije v dež. zboru je dobljena prva bitka, zdaj pa je skrbeti, da bo vojna tudi zmagovito končana.

Pismo iz Hrvatske.

(Nekaj o političnih procesih. — Reški elaborat. — Novi državni pravdnik. — „Novi“ zagrebški župan.)

V Zagrebu, 5. aprila.

Šest mesecev teže ječe in 2000 K globe ni majhna kazen niti za časa revolucije, toda na Hrvatskem, v edini deželi v vsi monarhiji, kjer funkcionira vse „normalno“, se je prešlo preko te kazni, ki je zadela opozicionalne, svobodomiselnike nazore, na dnevni red, kakor bi bilo to nekaj navadnega, povsem vsakdanjega.

Za časa Khuenove vlade ni nobenega časnika zadela tako težka kazen. Nade, ki so se začetkomajo jile v novo vlado grofa Pejačevića, so se brzo razpršile, čim je prišel na mesto podbana bivši sarajevski in zemunski policijski šef pl. Chavrak.

Sedaj čutimo, da je samo zasluga bivšega podbana Šumanovića, da je zavladala pri nas za kratek čas svobodnejša era. Z njegovim padcem je zmaga Chavrak-Tomašičeva klika, ki se je bala za svoja mastna mesta

in ki išče sedaj zopet svoje rešitve v nezasišnem preganjanju svojih protivnikov. Nastopila je pri nas doba najgršega nepotizma in korupcije: vprav na najnesramnejši način si dele med sabo najmastnejše službe, da, celo z vseučiliškimi profesorskimi stolicami so jeli trgovati. Pred kratkim je bil namreč imenovan glavni sotrudnik madjarskega „Dnevnega Lista“, bivši igralec, že tolikokrat ujeti plagiator, dr. Boraner, za rednega vseučiliškega profesorja. Zanj je ustanovljena posebna stolica.

Proti temu sistemu korupcije in nasilstva se bori na hrvatski strani odkrito in odločno samo mlada hrv. napredna stranka. Dočim je vsa ostala opozicija bolj ali manj upognila tilnik pred močnim pašo Tomašićem, je edina napredna stranka započela obupno borbo proti njemu. Zato se je naravno proti nji obrnila vsa moč državne oblasti v imenu sile, klerikalci v imenu „boga“, frankovci pa v imenu patriotske fraze.

A glejte, dasi je bila ta drakon-ska obsodba „Pokreta“ vobče eminentno politične važnosti — obsojen je bil na pol leta teže ječe časnikar-tovariši, — vendar se ni niti eden zagrebški list (razen „Novega Srbo-brana“) dotaknil tega dogodka, marveč so zabeležili obsodbo z dvema ali tremi vrticami.

In čemu bi se tudi razburjali? Saj so vsi ti listi v tako lojalni zvezi z našimi gromovniki, da je popolnoma izključena bojazen, da bi jih jutri lahko zatekla enaka usoda.

V hrvatskih in srbskih časopisih se vedno razpravljajo o tem, ali se naj obelodani elaborat, ki je bil izdelan na reški predkonferenci, a bi naj služil za podlago dogovorov med delegacijami hrvatske in madjarske opozicije. To vprašanje je sprožil „Obzor“, ki je predlagal, naj se zaradi hudih napadov nasprotnikov reške resolucije in novega kurza obelodani ta elaborat, da se vidi, kako so njegovi stvaritelji patriotsko mislili, kako niso izdali Hrvatske Madjarom. Glavna organa novega kurza „Novi list“ in „Pokret“ sta odgovorila, da bi obelodanitev tega elaborata značila kapitulacijo pred infamnim obrekovanjem notornih nasprotnikov vsake poštene narodne misli — a njih bi se ne prepričalo o dobrih namenih opozicije, pač pa bi se s tem priznalo, da so pogajanja med hrvatsko in madjarsko opozicijo popolnoma pretrgana, ker bi se na temelju tako obelodanjenega z vseh strani preresetane elaborata ne moglo več pogajati z Madjari. Temu stališču so se pridružili vsi ostali časopisi novega kurza. Neki madjaronski list je tolmačil ta predlog dr. Mazzure (t. j. „Obzora“) kot nakano, da tako najlagje pobegne iz tabora resolucijonašev, da pretrga s politiko novega kurza, ki mu nikakor ni šla prav od srca. Ne mogel bi trditi, da nima prav. . .

V Zagrebu smo dobili novega

Dalje v prilogi.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dolge.)

Ado je, ko je tekla po stopnicah, prešinilo tajinstveno hrepenenje. Srce ji je reklo, da učaka nekaj trenutkov najslajše sreče in največjega božanstva. Da jo Prosen ljubi, o tem ni dvomila. Sovražil je ves svet, toda njej je bil naklonjen in vdan kakor nikomur na svetu. Čeprav je bil velik siromak, ki je pogostoma stradal, si je bil od ust pritrgal toliko, da ji je nekega dne prinesel lep prstan. Naj je prstan dragocen ali preprost — simboličnega pomena je na vsak način. Samo nevestam se dajo prstani.

Ada je vedela, da zaničuje Prosen vse cerkve in njih predpise, kakor zaničuje države in njih uredbe, in da bi se ne dal nikdar poročiti. V začetku njenega občevanja jo je to nekoliko zbegalo, ali kmalu so izginili njeni pomisleki in prišla je sčasoma do spoznanja, da sta zakon in ljubezen dve popolnoma različni stvari. Vsaka ljubezen traja samo nekaj časa,

potem začne pojemati in končno ugasne — zakon pa traja časih vse življenje naj je tudi še tako nesrečen, naj je tudi izginila vsa ljubezen in stopilo na njeno mesto celo sovraštvo.

Vse te misli so hipoma prešinile Ado in ko je dospela do vrha stopnic, ji je bilo jasno, da gre kot svobodna žena iz proste volje k svojemu možu.

Prišedši do Prosenovih vrat je Ada obstala. Sklonila se je nad ključavnico in videla, da gori v sobi luč. Vrata niso bila zaklenjena. Ta brezupni človek, ki je več dni pripravljval strahotno smrtonosno orožje, je bil tako brezskrben, da še vrat ni zaklenil. Pač ker je vedel, da ga nihče ne obišče.

Ada je odprla vrata in obstala na pragu. Na mizi je gorela sveča in slabotno razsvetljevala žalostno sobo. V kotu, na bornem ležišču, je ležal Henrik Prosen. Še vedno je trepetal na njegovih stisnjenih ustnih smev ponosa in zadovoljstva in dajal njegovemu obrazu poseben čar.

Ada se je na prstih približala Prosenovemu ležišču. Stopila je poleg

njega, tako da je sij luč razsvetljeval njegov obraz. Občudovala ga je in dušo njeno so napolnila skrivnostna sladka čuvstva. Kako je lep, kako ponosen in samozavesten — je mislila Ada. Na prvi pogled se vidi, da to ni navaden človek, da je v tem možu nekaj posebnega, nekaj takega, kar vzbuja v človeku strah pred njim in hrepenenje po njegovem objemu.

Ada se je počasi in previdno nagnila k Prosenu in ga rahlo poljubila na čelo, ki ni še nikdar čutilo ženskega poljuba. V istem trenutku je Prosen že planil pokonci. Plašno in zbegano se je oziralo njegovo oko, ker si ni bil koj svest, kje da je in kaj se je zgodilo, in iz njegovih prsi se je izvil hripav vzklik, glas človeka, ki je zasačen, predno je še izvršil svoj namen.

Ko pa je prišel Prosen popolnoma k zavesti, je udaril v glasen smeh.

„Ada — vi — vi — tu — pri meni.“

In zopet se je smejal divje, demonično, strahotno.

Ada ga ni umela. Bila je vsa zmedena. Gledala ga je topo in vsa

presenečena, ker na tak sprejem ni bila pripravljena. Zdaj ji je bilo žal, da je prišla gor, in bilo je je sram, ker se ji je zdelo, da jo Prosen zaničuje.

V Prosenovi duši pa je divjal grozen vihar. Na eni strani je Prosen nervozno iskal pretveze, da se ogne priznanju svojega stanja in ker je ni našel, mu je brutalnost njegovega značaja svetovala, naj pahne to dekle čez prag, ne da bi ji povedal vzrok takemu ravnanju. Na drugi strani pa si je priznal, da ljubi to lepo dekle, ki je prišla, da se mu iz gole ljubezni in nesebičnega nagnenja ponudi. Ah, najraje bi bil vzel z okna železno cev in jo treščil ob tla, potem bi bilo vsemu konec.

„Ada — presenetili ste me — oprostite mi moje vedenje. Imel sem strašne sanje.“

Vstal je s svojega ležišča in ker ni Ada ničesar rekla, nego nepremično zrla v tla, je nežno vprašal:

„Ada — česa želite od mene.“

Pogledala mu je srepo v oči in potem dihnila:

„Tebe, Henrik. Da te ljubim, to veš davno. Ničesar nimam — tu me imaš. Ti nimaš predsodkov in tudi jaz sem jih že davno izgubila. Meni zadostuje zavest, da me ljubiš. Ne želim si drugega, kakor tvojih poljubov.“

Vrgla se mu je na prsi in ga objela. Zadel je pri tem ob mizo, sveča se je prevrnila in luč je ugasnila.

Iz teme se je čulo le vzdih ne-kaj trenutkov, potem obupen grozen vzklík.

Ada je zbežala iz sobe. Strahoma je tekla po stopnicah, onečlašena in vendar nedotaknjena. Jokaje je padla doma na svoj tla. Niti besedice ni bila rekla pohabljenecu v slovo, dasi ji je bilo jasno, da ga nikdar več ne vidi.

Prosen pa je vso noč begal po svoji sobi. Samo zasmejal se je včasih, tako strašno, kakor se smejejo le blazni ljudje, ali pa mrmral:

„Jutri — jutri pride smrt — jutri je nedelja — jutri — smrt.“

(Dolge prih.)

državnega pravdnika. To je za nas, v policijski državi, dogodek. Imenuje se Akuti. Državni pravdnik je pri nas večji gospod kot deset narodnih zastopnikov, ker more pri nas državni pravnik tudi poslanca pozvati k redu. Zato pa tudi vsi trepetamo, poizvedujemo na vse strani, kakšen je ta presrečeni človek, kake stvari, kake volje je, ako se ne naspi ali ako mu kuharica pokvari kosilo. . . . Take neljube dogodke moramo mi potem plačati — s konfiskacijami. In takoj prvi dan se nam je lepo predstavil, v enem dnevu je zaplenil nič manj kot sedem časopisov! Zaplenil je celo v svoji gorečnosti — madjaronsko glavno glasilo „Dnevni list“. Ta list je namreč prinesel vest iz „Zeita“, da se naša vojska mobilizuje v Sandžaku, in to so prinesli tudi drugi opozicijski časopisi, a da jih more zapleniti, konfiskoval je tudi „Dnevni list“. O teh naših konfiskacijah bi se mogle pripovedovati dolge povesti, ki bi se vam zdele neverjetne bajke.

Tako je nedavno bila zaplenjena cela naklada nekega začetnega obškrbnega zabavnega lista („Jeka“) zaradi povesti „Štakov“, in sicer zato, ker se je pod tem naslovom mislil glavni junak — katehet. Da reši pripovedko in svoj list, spremenil je spekulativni izdajatelj tega kateheta v profesorja in — cela stvar je srečno šla skozi cenzuro! Profesorja se sme žaliti, samo g. kateheta ne.

V nekem novem dramatskem spisu je imela neka „lahka“ ženska ime „Lili“, cenzor je energično črtal to ime, ker se slučajno imenuje „Lili“ tudi naša banica. . . . Te dni je bil v „Pokretu“ zaplenjen govor posl. Heinkeja, ki ga je imel v nemškem državem zboru o političnih pravdah. Ta govor je cenzura pustila popolnoma nemoteno iziti v istem listu že 3. februarja t. l.!

* * *

Končno: habemus papam. Imamo župana! Danes je izvoljen županom mesta Zagreba bivši njegov župan in sedanjí vladni komisar dr. Amruš. Sramotna je ta izvolitev tako za mesto Zagreb, kakor za dr. Amruša samega, Zagrebu je s tem usiljen človek, ki je v svojem štreberstvu pogazil vsak čut poštenja, ko je kandidiral v takih razmerah v Koprivnici proti dr. Potočnjaku, a vedno globokerejši padal, dokler ni padel v madjaronsko stranko. A tu je zopet dovolil, da postane predmet splošnega zasmehovanja. Vse se je vrtilo okoli njegove osebe, in vendar so madjaroni neprestano spuščali v svet glaso-ve, kako bodo zdaj tega, zdaj onega izmed svoje stranke postavili županom. Amruš je moral doživeti največje poniževanje od strani Tomašića in njegove klike. V nedavni seji kluba večine madjaronskih mestnih zastopnikov so priredili sledečo komedijo: Mošinskiy, Amrušev največji sovražnik in konkurent, proti kateremu je Amruš pred dvema letoma s pomočjo opozicije zmagal, je predlagal Amruša kot kandidata večine za župansko stolico. Tomašić se je temu pridružil iz edinega razloga, ker je to predlagal Mošinskiy, ki je bil toliko let župan in ve, kdo je za ta poklic sposoben. . . . Z milostjo Mošinskega in Tomašića je postal torej Amruš župan.

Opozicijsko meščanstvo in neodvisna inteligenca je izključena po sedanjem škandaloznem volilnem redu iz mestnega zastopstva, pa jej more biti gotovo vseeno, kakšen uradnik, pravi stroj vlade, sedi na čelu mesta.

Konec ogrske krize.

Dunaj, 6. aprila. Po avdijenci je bilo v hotelu „Bristol“ posvetovanje, ki so se ga udeležili ministrski predsednik, Kossuth, grof Andrassy, Polonyi, grof Battyany. Doseglo se je popolno sporazumljenje glede vseh točk, ki so bile predložene pismeno. Takoj po konferenci je imel Fejervary dolg telefonični razgovor z zapniki v Budapešti. Po konferenci je bila zopet avdijenca pri cesarju, in sicer je bil sprejet najprej baron Fejervary, nato pa Kossuth in An-

drassy. Pred hotelom in dvorom je bilo na stotine radovednežev. Avdijenca je imela le formalen značaj, ker so se samo obnovili že sprejeti sklepi. Cesar je sprejel oba zastopnika koalicijske zelo ljubezljivo.

Budimpešta, 6. aprila. Kossuth je izjavil časniki, da so vsi nadaljni koraki prihranjeni bodočemu ministrskemu predsedniku. V koalicijskih krogih se govori, da se vsa zadeva dožene tako hitro, da pri-nesse morda že nedeljska številka uradnega lista imenovanje novega ministrskega predsednika in razpis volitev. Brezdomno postane ministrski predsednik dr. Wekerle. Najprej je ponudil cesar tako misijo grofu Andrassyju, ki jo je pa odklonil ter sam priporočal Wekerla.

Dunaj, 6. aprila. Koaliciji pripadajoča klerikalna ljudska stranka in Ugronova frakcija sta odločno proti ministrstvu Wekerle ter izjavljata, da v tako ministrstvo ne pošljeta nobenega ministra.

Budimpešta, 6. aprila. Spravni pogoji med kono in koalicijo so: 1. Kralj poveri koaliciji sestavo novega ministrstva. 2. Neodvisna stranka pošlje tri svoje člane v to ministrstvo. 3. Kralj imenuje za ministrskega predsednika tako osebo, ki pripada koaliciji ali vsaj uživa njene simpatije. 4. Novo ministrstvo ima prehodno značaj ter mu je glavna naloga nove volitve. 5. Državni zbor sestavi nov volilni zakon. 6. Novi državni zbor se skliče na temelju novega volilnika, nakar odstopi prehodno ministrstvo ter imenuje kralj iz večine parlamentarno vlado. 7. Glede notranje politike ima vlada proste roke. 8. Vse ostale stranke obdržijo svoj program, vendar se vojaška vprašanja pustene ne-rešena do novega državnega zbora.

Italijanske posadke ob avstrijski meji.

Rim, 6. aprila. Vlada je odredila novo razdelitev armadnih vojev na severu. Vojaški okraji Videm, Benetke in Rovigo, ki so pripadali dosedaj 5. voju (Verona), se odcepijo ter priključijo 6. voju (Bolonja). Vsled te razdelitve so ob avstrijski meji trije armadni voji, kar je velike strategične veljave. V jeseni se baje pomakne 6. voj iz Bolonje še bolj na sever, v Padovo in Benetke.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 6. aprila. Ministrstvo notranjih zadev dobiva iz vseh krajev, kjer prebivajo Židje, pomirjevalne vesti, da ni pričakovati napovedanih izgredov proti Židom o Veliki noči. Le ustno se agituje ponekod skrivoma, dočim cenzura vsako namigavanje v časopisih takoj zatve.

Moskva, 6. aprila. Politični jetniki so pričeli štrajkati na ta način, da nočejo ničesar jesti. Tak štrajk bodo nadaljevali do smrti, ako se jih ne bo zaslislalo ter se jim povedalo, zakaj so zaprti.

Zakaj je Bülowa zadela kap.

Berolin, 6. aprila. Sedaj je znano, da ni Bebelova kritika drž. kancelarja tako razburila, da ga je zadela mala kap, temuč se je zgodilo to vsled razburjenja, ki ga je povzročilo nasprotstvo med njim in cesarjem glede maroške konference. Cesar je namreč Bülowu trpko očital zaradi izida maroške konference, v kateri sta Rusija in Francija nastopili solidarno proti Nemčiji. Recept za maroško politiko ni napravil Bülow, temuč sam cesar Viljem. Pri poročanju o tej konferenci v državnem zboru je vsled tega knez Bülow z veliko težavo premagoval svojo jezo, kar mu je zlomilo telesne moči.

Obrtni vestnik.

Bencin za industrijalne namene. Kakor od drugega mineralnega olja je tudi od bencina pra-

viloma plačevati davek takozvano porabnino in sicer v izmeri 13 kron za sto kilogramov. Ta davek, ki se pobira v rafinerijah, seveda znatno podraži bencin. Ker je bencin važna in vedno bolj uporabljana obratna snov pri motorjih raznih vrst, ker se bencin porablja nadalje kot ekstrakcijsko sredstvo v kemičnih industrijah, tako na primer v kemičnih pralnicah in v tovarnah za izdelovanje mila, se je že zgodaj potom zakona mislilo na davčne olajšave ob prejetanju bencina, ki služi v raznih industrijskih strokah kot kemično sredstvo za tehnične namene kakor tudi ob vporabljanju bencina za gonitev motorjev, to pa tako motorjev, ki se v obrtnih podjetjih porabljajo za gonitev strojev, kakor tudi za motorna kolesa in avtomobile. Bencin, ki služi v industrijalne in tehnične svrhe, se more prejemati davka prosto. Olajšava znaša 13 vinarjev pri kilogramu in torej odloča pri rezijskih stroških. Te ugodnosti se dajejo od strani finančne uprave na prošnjo strank, in sicer na ta način, da finančno oblastvo, ki izda dovoljenje, hkratu obvesti rafinerijo, iz katere namerava posamezna stranka prejemati mineralno olje, da sme tej stranki oddajati tekom ene letne dobe davka prosti bencin v dovoljeni množini.

Kaj mora storiti, kdor si hoče izposlovati prejetanje davka prostega bencina? Dovoljenje za prejetanje davka prostega bencina daje finančno oblastvo prve stopnje tistega okraja, v katerem se nahaja obrtno podjetje, odnosno domičil prosilca: za deželo Kranjsko je v to poklicano c. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Zadevne prošnje, ki so kolka proste, je nasloviti na c. kr. finančno ravnateljstvo, vlagati pa jih je pri pristojni trgovski in obrtniški zbornici v vseh tistih slučajih, kadar se hoče davka prosti bencin vporabljati v kakem industrijalnem ali obrtnem podjetju. Trgovska in obrtniška zbornica je poklicana, da presodi navedbe in podatke v posameznih prošnjah glede na njih resničnost in utemeljenost, zlasti pa, da se izjavi, ali je množina davka prostega bencina, za katero se prosi, v skladu in pravem razmerju z obsegom obrtovanja dotičnega prosilca. V prošnji je navesti: 1.) ime, opravilo, stanovališče prosilca ter za kakšno obrtno podjetje gre; 2.) namen, za kateri se bode porabljal bencin; 3.) približno letno potrebinsko bencina in v kolikih množinah se bode vsakokrat nabavljalo bencin iz rafinerije; 4.) kraj rafinerije za rudninsko olje, iz katere se namerava dobivati bencin; 5.) na kateri način se hoče položiti kavejca, na primer v gotovini ali vrednostnih papirjih. Glede kavejce bodi opomnjeno, da znaša za vsakih 100 kg bencina, ki se ga v posameznem primeru prejema, po 13 kron; ako na primer kakšna stranka prejema bencin v pošiljavah à 300 kg, položi kavejce 39 kron. 6.) sistem in največjo storilno zmoglost motorja ter maksimalno množino bencina, ki jo more porabiti motor v eni uri. Dokaz za te podatke je donesti s certifikatom, katerega izda fabrika, ki je motor izdelala; 7.) približno napoved, koliko ur bode motor vsak dan delal. — Te podatke mora imeti prošnja, če gre za bencin, ki se vporablja za gonitev motorja. Če se pa hoče rabiti bencin v ekstrakcijske namene, je v prošnji, kolikor moč natančno opisati tehnično postopanje v dotičnem obrtu. Vsak prosilec mora v prošnji izrecno izjaviti, da se podvrže vsem splošnim kakor tudi vsem v posameznem slučaju predpisanim kontrolnim navedbam.

Dovolitev za prejetanje davka prostega bencina se izda le za dobo enega leta in se glasi na določeno množino bencina. Dovolilo si je treba torej leto za letom novič izposlovati. Ako se med letom pokaže, da dovoljena množina ne zadošča, je treba vložiti prošnjo za povišanje in sicer istim potom, kakor smo gori navedli. Množina bencina, ki se je dovolila za dobo enega leta, se more prejemati v delnih pošiljavah, vendar pa v posamičnem primeru ne manj kakor 100 kg naenkrat. Davka prosti bencin sme rabiti le oni, kateri je prejel dovoljenje, in sicer le za oni namen, za katerega velja dovoljenje. Kdor zlorablja dovolilo, izgubi dovoljenje ugodnosti in ga vrhutega še zadene dohodarstvena kazen. Ako bi se po poteku onega leta, za katero velja prejetje dovolilo, ne porabila prejeta množina bencina, je treba od preostalega kvantuma plačati naknadno odpadajoči davek. Zategadelj je pametno in previdno prositi vsaj mesec dni pred potekom leta za obnovitev dovoljenja, odnosno če se za bodoče ne namerava več posluževati se te ugodnosti, urediti svoja naročila tako, da koncem dovolilne dobe ne preostane preveč neporabljenega bencina.

Tudi v naših krajih se v zadnjih časih izdatneje poslužujejo obrtniki in industrijalci v svojih obrtnih podjetjih bencina obratno snov. Množina v obrtnih napravah porab-

ljenega bencina za zadnje leto gotovo znaša 200000 kg. Zadevne postavne določbe so pa vsekakor v nekaterem pogledu preostre. Tako na primer je trgovcu z mineralnim oljem nemogoče dobiti dovoljenje za nabavo davka prostega bencina; ta zapreka, ki je postavljena v skrb pred zlorabo, je precej odveč, kajti na eni strani je treba stranki, ki prejme zadevno dovoljenje, voditi natančne zapiske, na drugi strani se mora pa davka prosti bencin, predno zapusti rafinerijo, pobavati na predpisani način, tako da je za druge namene nerabljev. Pretresnosrečni predpisi pa imajo za stranko še drugo prav neljubo posledico, in sicer to, da se te prošnje razmeroma prav počasno rešujejo. To pa izvira od tod, ker je treba nadzorstvenim oblastvom spričo obstoječih predpisov poizvedovati na dolgo in široko o prav minucijskih in prav čisto za stvar malone brez-pomembnih stvareh.

Obrtna pravica trgovcev. Trgovinski obrti so izvzemši nekatere stroke svobodni. Trgovinski obrt je dopustno zglasiti pri obrtnem oblastvu z omejitvijo na posebno stroko ali branžo, na pr. „trgovina s platnenim blagom“, „trgovina s manufakturnim blagom“, „trgovina s papirjem“, „trgovina s delikatesami“. Trgovec, ki je v posesti takega, na posebej označeno branžo se glasečega obrtnega lista, ima pravico prodajati le blago, ki spada v to stroko. Trgovinski obrt pa je mogoče zglasiti tudi brez omejitve na specialno stroko; to se vrši tako, da si trgovec vzame obrtni list, glaseč na „trgovino z mešanim blagom“. V posesti takega obrtnega lista sme in more trgovec prodajati blago vseh vrst, ki je v svobodnem prometu in ni vezano na posebno koncesijo. Zadnje vrste blaga pa je prav malo, tako na primer knjige in muzikalije, strup, denaturirano žganje, pivo in zaprtih steklenicah, žganje v zaprtih steklenicah; v ostalem pa mu glede prodaje niso vezane roke. Posebej bi bilo omeniti trgovine z vinom in pivom v zaprtih steklenicah. Trgovci, ki ima obrtni list „trgovina z mešanim blagom“ sme po obstoječih zakonih prodajati tudi vino v zaprtih steklenicah, ne da bi moral to vrsto prodaje posebej zglasiti pri obrtnem oblastvu, ki so na deželi c. kr. okr. glavarstva, v avtonomnih mestih pa mestni magistrati. Trgovci sme steklenice z vinom tudi sam polniti, ali ta opravila se morajo vršiti izven prodajalne. V trgovini morajo biti steklenice za prodajo pripravljene in po trgovskem običaju zaprte. Če bi se steklenice (buteljke) polnile še le od primera do primera, bi nastal neopravičen vinotoč. Glede prodaje piva v zaprtih steklenicah je stvar drugačna. Če hoče trgovec z mešanim blagom prodajati tako pivo, mora ta obrt, čeprav je svobodna, posebej zglasiti obrtnemu oblastvu. Pivo mora prejemati že v zaprtih steklenicah ali iz pivovarne, odnosno iz depota, ali pa od gostilničarjev. Sam polniti steklenice s pivom ni opravičeno. Za tako ravnanje je treba posebnega dovoljenja „Koncesija za polnitev steklenic s pivom“. Gostilničarji in krčmarji pa imajo že na podlagi svoje koncesije pravico, da sami tudi polnijo steklenice s pivom.

Glasovi z Jesenic.

Zabukoveva učenost in modrost. Kadar se gre za nadvlado in gospodarstvo klerikalcev, so vsa sredstva dobra, da le ne vsahenje viri zloglasne bisage. Znano je, da so za občinske volitve določeni posebni zakoni, ki so potrjeni od vladarja in veljajo za vse občine. Naš farovski modrijan Zabukovec pa je prišel na res imenitno misel, da je treba za Jesenice ves občinski red predelati, pa nikakor ne mislite, da radi občinskih koristi, ne, samo zato, da bo Zabukovec lahko gospodaril z občinskimi imetjem. Po njegovem mnenju ne smejo voliti častni občani in virilisti morajo tudi iz občinskega odbora, dasi občinski red ravno nasprotno določa. Kdor še sedaj dvomi nad vsega mogočnostjo fajmoštra Zabukovca, pač zasluži večno pogubljenje!

V Medvodah, kjer se je šlo za farško bisago, so pomogli klerikalcem do zmage častni občani à la škof Bonaventura, preteni advokat Šusteršič ter še par črnih sukenj in pobožni „Slovenec“ ni črnil besedice proti temu. Na Jesenicah bi se pa moral radi farovške gospode kar ves občinski red spremeniti. Mi res zelo dvomimo, če je v Zabukovčevih možganih vse v redu!

Zabukovec, neveselise! V privatnem pogovoru sta omenila gospoda Kogoj in Schrey gospodu ravnatelju Luckmannu, da želi naša stranka složnega delovanja z vodstvom tovarne, kar je tudi popolnoma res. Nihče pa ni od naše strani komurkoli izjavil, da hočemo miru s fajmošтром Zabukovcem, kojega preziramo vsi od prvega

do zadnjega bolj kakor naj-zanikrnejšega vaškega pastirja in galahko zagotovimo, da se z njim sploh nikdar ne bomo spuščali v kak razgovor. Fabinc in Humer sta še na Jesenicah, a je še mnogo drugih, ki bodo znali preprečiti, da bi še kdaj v naši občini nemoteno gospodarili in izkoristili ljudstvo razni črni tiči iz farovža. Tisti časi so minuli enkrat za vselej in to naj si župnik Zabukovec zapiše za ušesa!

Nobena svobodomiselná stranka ne more delati skupno s takim zagrizenim rimskim priganjačem, kakor je naš Zabukovec. Zato je naravnost smešno, če govori Zabukovec v „Slovenec“ o kakem miru med klerikalno in našo stranko, ko je menda kje postrani slišal, da ne mara naša stranka nasprotstva s tovarno. Ali je Zabukovec že tako greben zrastel, da se prišteva vodstvu tovarne? Revež! Gospodje iz tovarne bi se lepo zahvalili za takega črnega noža, kakor je naš farovski Janez!

Brce se boji Janez Zabukovec, zato pa vedno ščuva tovarno proti naši stranki, pa jo kljub temu dobi nekega dne in radovedni smo, koliko svojih pristašev bo še potem našel v občini. Da, da, slovenska ljudska recte klerikalna stranka je pri nas zmanjšana na kaplane, farovškega hlapca, nekaj dolgozezičnih terciarj in par zadolženih in propalih jeseniških eksistenc à la barakar itd.

Martin Tancar je dobil gostilniško koncesijo brez pomoči naprednjakov, kakor poroča sobotni „Slovenec“. Ljudje pravijo, da jo je Tancar dobil zato, ker je vzel bivšo kuharico župnika Sinkovca. Naprednjak Mesar se je sicer tudi ženi v farovžu, toda oženil se tam ni, a je kljub temu dobil koncesijo.

Okrog 70 železničarjev pride kmalu na Jesenice in je že prišlo od direktije tozadevno poročilo na občino radi preskrbe stanovanj, ki so pri nas tako neznosno draga. Občina bo morala v lastnem interesu nekaj ukreniti!

Naše delavstvo se bo imelo priliko pri železničarjih učiti, kaj je stanovska organizacija in da je le tam mogoča trdna in močna organizacija, kjer vlada svoboda, a ne žarneli rimski duh raznih Zabukovcev.

Pogreb umrle gospe Marije Schrey, matere gospoda c. kr. nadpoštarka Alojzija Schrey-a je bil v ponedeljek 2. t. m. Jesenice že kmalu niso videlo tako lepega zadnjega spremlstva, kar je pač pokazalo, kako ugledna in čislana je rodina Schrey-jeva daleč okrog. Pogreba sta se med drugimi udeležila tudi gg. ravnatelj Avgust Trappen in Anton Luckmann s soprogo.

Grdo napada Zabukovec vsako soboto gosp. Fabina. Tako pisanje se samo obsoja. Kdaj bodo že enkrat Zabukovec usta zamašena? Kdaj bo delavstvo srečala pamet, da se ne bo več pustilo od tega človeka vleči za nos?

Jurčič-Govekarjevi „Rokovnjači“ so se uprizorili v nedeljo, 1. aprila t. l. drugič in je bila igra mnogoštevilno obiskana. Pohvaliti moramo zopet pred vsem brata Plančarja, ki je Mozola dovršeno igral, ker ga dela posebno simpatičnega njegov spodnjestajski dialekt. Prav dober je bil brat Koblar kot stari Rakovec in moramo priznati, da ga je izborni zadel. O drugih moških vlogah velja isto, kakor zadnjič. Polonico je igrala gdč. Boštetelova, druge vloge so bile v rokah gdč. Resmanove in Ravnikove. Polakovko pa je igrala gospa Minka Sitarjeva. — Gospico Angelo Orehkovo želimo videti v večji vlogi, ker jo že njena prijetna in simpatična vnanost dela priljubljeno. Upamo, da jo kmalu vidimo kot tako! Koncem moramo še pripomniti, da se nam ne sme šteti v zlo, če povemo temu ali onemu kako odkritosrečno, ker storimo to gotovo le iz dobrega namena in v spopolnitev igralcev samih. Torej na veselo svidenje!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. aprila.

Shod volilcev narodnonapredne stranke. Danes ob 1/9. uri zvečer bo v dvorani „Mestnega doma“ velik shod volilcev narodnonapredne stranke, na katerem bodo poročali poslanci Grasselli, Hribar in dr. Tavčar. Opozarjamo narodnonapredne volilce, naj se polnoštevilno udeležijo tega shoda. Potrebno je, da bo ta shod kar mogoče impozantna manifestacija narodnonaprednih volilcev ljubljanskih. Točna in mnogoštevilna udeležba je pa potrebna tudi zategadelj, ker se klerikalci pri-

pravljajo, da bi se vtihotapili na ta shod in ga razgnali. Klerikalci se boje, da bi se na pristojnih mestih slišal glas narodnonaprednih volilcev, boje se, da bi dobila volja ljubljanskega meščanstva izraza in boje se, da bi se ta manifestacija vpoštevala in zato hočejo shod razbiti. Na narodnonaprednih volilcih je, da preprečijo to klerikalno nakano in omogočijo, da dobi volja ljubljanskih narodnonaprednih volilcev na tem shodu sijajnega izraza.

— **Deželni zbor kranjski** — odgoden. Kakor poroča uradni list, je zasedanje deželnega zbora kranjskega odgoden.

— **Zaupni shod narodnonaprednih volilcev za ljubljanski občinski svet** je bil snoči v „Mestnem domu“, da se dogovore o mandatih za letošnje dovoljne volitve v občinski svet. Udeležba je bila nenavadno dobra, ker je prišlo okoli 300 povabljenih zaupnikov. Predsedoval je predsednik izvrševalnega odbora „Nar. napredne stranke“ župan Ivan Hribar, zapisnikar je bil inženir Rad. Turk. Predsednik je v svojem pozdravnem govoru naglašal, da je bila narodna napredna stranka, ki je zabranila, da se ni izvršil zadnje dni nameravani atentat na meščanske pravice. Pri določitvi kandidatov za občinski svet se gre za odločno narodno moč, ki bodo znali braniti slovenski značaj bele Ljubljane, biti morajo to močje svobodne misli, vneti za pravi napredek. Potem je naznanil kandidate, ki jih je izbral izvrševalni odbor. Glede posameznih novih kandidatov se je razvila stvarna debata. Novi kandidati so deloma slovesno izjavili, da kandidujejo na programu narodno napredne stranke, deloma pa je bila njihova kandidatura z odobravanjem sprejeta, ker volilci že itak dobro poznajo njih odločno narodni program. V III. razredu je bila soglasno sprejeta kandidatura dosedanjih dveh občinskih svetnikov Berganta in Kejžarja, nanovo pa kandidatura Al. Lenčka in Karla Megliča. Istotako sta bila v II. razredu sprejeta dosedanja zastopnika Andrej Senekovič in Ivan Šubic, na novo pa kandidatura Jaromira Hanuša in in K. Mayerja, dočim se Ivan Plautan soglasno kandiduje v I. razredu. Tudi glede II. razreda se je vnela daljša debata o tem, kateri sloji imajo v tem razredu večje interese. Dr. Iv. Oražen, ki se je prvotno kandidiral v II. razredu, pomakne se za kandidata v I. razred, kjer kandiduje nanovo tudi Ivan Knez, izmed dosedanjih zastopnikov v tem razredu pa Velkovrh. Pripomniti je, da je ena nova kandidatura v I. razredu le za eno leto, ker je zelo zaslužni član občinskega sveta v tem razredu, dr. Jos. Staré, dobil le odmora za eno leto, da si ojači zopet svoje zdravje. Župan in dr. Triller sta v svojih govorih naglašala, kako velike zasluge za občinsko upravo ima dolgoletni njen član dr. Stare, ki je vedno deloval neumorno brez častihlepja, zato pa je le zelo želeli, da bi se po enem letu vrnil zdrav in okrepljen na svoje mesto, kjer se ga bo le težko pogrešalo. — Vse kandidate so bile večinoma soglasno sprejete, nakar se je predsednik zahvalil udeležencem, pozivajoč jih na vztrajno delo za volitve ter zaključil zborovanje.

— **Klerikalci in Nemci.** Naposled so se vendar našli, nemški kavalirji in klerikalni hajduki in se lepo združili v novo koalicio, ki je dala deželnemu zboru novo večino. Nemci je še nekoliko sram tega prijateljstva in zato je v nemških listih utajujejo, ali dejstva jih bijejo po zobeh, dejstva, ki jih še tako zasukani komunikéji ne spravijo s sveta. Dejanja nemških kavalirjev in klerikalnih hajdukov so pokazala vsi javnosti, da je sklenjena nemško-klerikalna zveza. Klerikalci pisarijo, da še obstoji stara zveza med napredno stranko in med Nemci. Ko bi ta še eksistirala, bi Nemci pač ne bili mogli nastopiti proti napredni stranki, bi pač ne mogli hoditi roko v roki s klerikalci in se z njimi boriti zoper narodno-napredno stranko. Ko

bi še eksistirala ta zveza, bi ne bili prišli narodno-napredni poslanci v položaj, da bi bili segli po obstrukciji, nego bi bili dogovorno z Nemci kratkoma pred drugičili vladni volilni red. Toda Nemci se niso čisto nič ozirali na napredno stranko, marveč nastopili z največjo sovražnostjo. Danes vemo, od kod to izvira. Čisto pozitivno vemo, da je Gautsch obljubil Nemcem, da jim poskrbi en nemški mandat za državni zbor ako s se sporazumej os klerikalci. Klerikalci pa so Gautschu prisegli, da bodonemškemu mandatu za kranjsko samo navidezno nasprotovali in da bodo glasovali za ohranitev veleposestniškega privilegija in zato, da se Sodražica ne uvrsti v mestno skupino Kočevje-Ribnica. En del te obljube so klerikalci že izpolnili. V ustavnem odseku je dr. Šusteršič izjavil, da bodo klerikalci glasovali ne le da se ohrani veleposestniški privilegij, marveč, da se tudi zakonito zjamči za vse večne čase. Mar je klerikalcem pri vsem tem, da na ta način sami sebi pljujejo v obraz. Zdaj se vidi, kako zavržena, kako lopovska, kako barabska stranka so klerikalci. Deset let so grmeli proti zvezi z Nemci. Deset let so proglašali dan na dan, da je zveza slovenske stranke z Nemci izdajstvo in sramota, da je taka zveza nemoralna in zaničljiva, da je kuka-vica in Efi-jalt, kdor se veže z Nemci, zdaj pa so sami sklenili tako zvezo. Lani še so klerikalci Nemce insultirali na brezprimeren način in so Nemci pozivljali klerikalce na dvoboj — letos pa se objemajo in se združujejo v vojskujejo zoper narodno-napredno stranko. Deset let so rohnili klerikalci proti privilegiju veleposestnikov. Od tistega dneva, ko je kanonik Kalan na starem strelišču potegnil buzdovan in ga zasukal proti veleposestnikom, so klerikalci v deželnem zboru in v državnem zboru v časopisih in na shodih tulili proti temu nečuvnemu privilegiju in prisegli so, da bodo veleposestnike ven pometali iz deželnega zbora, da ne bodo prej odnehali, da izgine ta privilegij in bodo na mestih veleposestniških privilegirancev sedeli svobodni zastopniki slovenskega ljudstva. Zlasti v zadnjih štirih letih so se Šusteršič in njegovi zavezniki z brezprimerno vehemenco zaganjali v veleposestniški privilegij, v posamezne veleposestniške poslance in sploh v Nemce in proglašali, da ga nimajo vzvišenejšega cilja, kakor da nemške poslance potepajo v črno zemljo. Splošno in enako volilno pravico so zapisali na svojo zastavo, ko pa je vlada predložila načrt, ki je karikatura splošne in enake volilne pravice, so klerikalci pljunili tudi na svojo zastavo in hlastno posegli po vladnem načrtu, čeprav ga mora obsojati ne le vsak narodnjak, nego vsak pošten človek. In isti Šusteršič, ki je najbolj kričal proti privilegijem, je v ustanem odseku vstal in je izjavil, da bo vsa njegova stranka z navdušenjem glasovala za ohranitev veleposestniškega privilegija in zato, da Sodražica ne bo volila z mesti. Tu se vidi značaj klerikalne stranke, značaj teh Šusteršičev in Krekov, tu se vidi tudi morala te pred Bogom in pred ljudmi zavržene bande. Nam je le prav, da se je zgodil ta preobrat. Klerikalci in Nemci so sejali veter, želi pa bodo vihar.

— **Et meminisse juvat!** Do sedaj ste v deželnem zboru stali narodno-napredna stranka in stranka nemških veleposestnikov v prijaznem razmerju. Ne v narodnostnih vprašanjih, to je pač samo ob sebi umljivo, v tem pogledu sta si obe morali varovati proste roke. Kar je obe stranki bolj kot vse drugo družilo, so bila svobodomiselnost načela, v tem oziru sta imeli obe stranki skupnega in grdega nasprotnika. Tudi velikim posestnikom bi ne smelo vseeno biti, imajo li slovenska mesta pri-

merno zastopstvo ali ne. Če je res kaj svobodomiselnosti v teh ljudeh, bi morali občutiti, kak ostuden atentat je vlada napravila, ko je skušala deklasirati naše mesta na stopnjo kmečkih občin druge vrste! No pa plemeniti možje so se raje kot želva skrili v svojo črepinjo, ter živel takorekoč zgolj od trenutka. Kaj jim prinese bodočnost, na to ni mislil nihče izmed njih. Njihova kurija jim je za trenutek sicer zagotovljena, ali pri tem niso pomislili, da jim že dež kaplja pri strehah na oboke in da so jim ti oboki nad ramami že precej razmočeni. V svoji lastni kuriji imajo svojih piškavih petdeset glasov in svoji strani in gotovo ne preteče šest let, ko nastane kriza v kuriji kranjskega veleposestva. Že danes ima naša stranka sedemindvajset zanesljivih glasov v ti kuriji, in skoraj bi rekli, da se že danes da preračunati, kdaj da pride čas, ko bodo v velikoposestniški kuriji odločevali naši glasovi! Tedaj bodo pa drugi piškali, a tedaj se bomo živo spominjali, s kako emfazo in obenem s kako mirodušnostjo se je baron Schwegel v ustavnem odseku izrazil, da njegova stranka sprejme vladno predlogo, samo, če se da velikoposestniški kuriji mala kavtela. Tedaj se hočemo spominjati, s kako slastjo je prevzemal baron Lichtenberg predsedništvo, kadar je prišel stari Detela omagovati. To je tisti baron Lichtenberg, ki se pri klerikalni obstrukciji niti izpod klopi ni upal! Pri obstrukciji naših poslancev pa je igral železnega viteza in časih smo se bali, da bode gospod Janežič iz Abloha planil s svojega predsedniškega prestola ter prišel nas daviti! Njegova deviza je bila: wir müssen die Kerle bis zur Erschöpfung bringen! Tedaj tudi ne bomo pozabili, s kako nežno rahločutnostjo je grof Barbo, ki časih nasproti dr. Šusteršiču ni kazal drugzega, nego ošabnega aristokrata, pazil na to, da bi se dr. Šusteršiču z galerije kaka osoljena ne povedala, in kake je sploh vseh enajst nemških poslancev z največjo vestnostjo po ukazu barona Schwegla neprestano pazilo na to, da je vsekdar bilo v zbornici toliko Nemcev navzočih, da ni nastopila nesklepčnost. Vse to si hočemo v spominu obdržati, in morda se ta velikoposestniška gos-poda, ki je v tem deželnozbornem zasedanju z gniljivo vdanostjo dr. Šusteršiču tlako delala, prej kot misli, prepriča, da čez deset let vse prav pride!

— **Razloček med klerikalno in med liberalno obstrukcijo.** Kdor je gledal, kako so Šusteršič, Schweitzer, Jaklič, Drobnič, Krek, Dular e compagnia bella delali svoj čas hrupno obstrukcijo in videl, kako so jo zdaj delali napredni poslanci, ta je takoj spoznal velikanski razloček. Klerikalci so svoj čas delali obstrukcijo surovo in dolgočasno. Klerikalci so psovali svoje nasprotnike z naj-surovejšimi psovskami, razbijali so tintnike, metali knjige in trgali spise. Obnašali so se ne kot poslanci, nego kot pijani pastirji. Kako vse drugače so postopali narodno-napredni poslanci. Vzlic silni resnobni položaja so obstruirali s humorjem, varovali so forme, tudi kot obstrukcionisti so se vedli gentlemanki. Ne ena žal beseda ni prišla iz ust narodno-naprednih poslancev. Tudi napram sovražnikom so ostali kavalirji, so se vedli z urbaniteto in bonhomijo izobraženega človeka. Delali so desetkrat in petdesetkrat več hrupa, kakor svoj čas klerikalci, ali spozabili se niso ne enkrat, niso se dotaknili ne enega titnika, niso strgali ne enega spisa in niso metali nikakih reči. Občinstvo je to dobro zapazilo in je s toliko srčnejsimi simpatijami pozdravljalo narodno-napredne poslance med obstrukcijo in po doseženi zmagi.

— **Blamirani Evropejci.** Zmaga narodno-napredne obstrukcije pomeni za združene nasprotnike velikansko blamažo. Trdno so bili prepričani, da narodno-napredni poslanci sploh niso v stanu, delati obstrukcijo. V torek opoldne so klerikalci in Nemci računali, koliko so narodno-napredni

poslanci stari in prišli so do zanje veselega sklepa, da je samo Božič, dr. Majarona in Pirca štet med mlajše moči, vsi drugi pa so že starejši gospodje, vsi čez 54 let. Ja s tem so se tolažili, češ, tudi če začno obstrukcijo, saj še dve uri ne bodo vzdržali. Ali s tem računom so se preklicano urezali. Kaj so leta, če je srce mlado in navdušeno. Samo devet poslancev šteje narodno-napredna stranka ali vzlic temu so čvrsto in junaško izvedli obstrukcijo, vzdržali so ne dve uri, nego osem ur in vzdržali bi bili tudi še celo noč, če bi bilo treba. Samo devet je teh poslancev in večinoma so starejši gospodje, ali vendar so ugurali v kozji rog vseh petindvajset poslancev klerikalno-nemške zveze in jih prisilili z vladno vred, da so kapitulirali. To je znameniti uspeh. Zmaga narodno-napredne obstrukcije pomeni kolosalno blamažo združenih nasprotnikov. Blamirani so Gautsch in Schwarz, Šusteršič in Šuklje, Schwegel in Barbo, blamirani so do kosti. Pravi blamirani Evropejci.

— **Velika klerikalno nemška slavnost** se pripravlja za prihodnje dni. Veliki teden, spomin na Zveličarjevo trpljenje in na njegovo smrt, je ravno pravi čas za slovesno ustoličenje klerikalno-nemške zveze. Slavnost bo prirejena v velikem obsegu. Predsedoval bo deželni glavar Detela, čigar srce je celih deset let krvavelo, ker so bili klerikalci in veleposestniki sovražni. Častno stražo bodeta opravljala „Turnverein“ in „Krščansko-socialna zveza“. Po primernih nagovorih bo škof slovesno blagoslovil novo klerikalno-nemško zvezo, pri čemer bo asistiral deželni predsednik Schwarz in končno bo baron Schwegel na najslovesnejši način izročil dr. Šusteršiču Deželno manove grablje, okrašene s papškimi in s frankfurtarskimi trakovi. Ministrirala bodeta Lampe in Štefe. Potem bodo nastopile najbolj nedolžne vseh katoliških devic in čitale nemške pesmi dr. Šusteršiča, nemške device pa bodo deklamovale slovenske pesmi barona Schwegla. Slavnost se bo končala z veliko pojedino, za katero pripravljajo očetje frančiškani ogromne množice „štoka“.

— **Prizor iz deželnega zbora.** Za časa obstrukcije napredne stranke dne 4. t. m. sta stala 2 kmetiča na galeriji. A. pravi: Zdaj smo spoznali te gospode, ki niso za delo. B. Saj res, kakšno komedijo in škodo delajo. Poleg stoječi meščan vpraša: Koliko pa je že ura? Enajst je že, se je zgledil eden teh kmetičev. Na to pa meščan: Torej 2 uri ti gospodje nič ne delajo in se vam zdi tako dolgo. Vaši poslanci pa so to uganjali cela dolga štiri leta, pa se vam ni zdelo neumno in škodljivo. Klerikalna backa sta jo nato odkurila s povešenima glavama.

— **Glasovi o obstrukciji v kranjskem deželnem zboru.** O dogodkih v kranjskem deželnem zboru pišejo bolj ali manj obširno vsi avstrijski listi. Značilno je, da večina teh listov pri svojih razmotiranjih pride do zaključka, da bi naj bila volilna reforma, kakršna je bila predložena krajskemu deželnemu zboru, plačilo vlade klerikalcem za njihove usluge in za sluge v zadevi državnozbornske volilne reforme. Tega mnenja je celo praška „Politika“, ki je dosedaj živel v najdebelejšem prijateljstvu z našimi klerikalci, napadala našo stranko in po-viševala dr. Šusteršiča na vse mogoče načine. „Politika“ piše med drugim: „Za sedaj pač ni mogoče misliti na rešitev vladne predloge o volilni reformi. To je za vodjo klerikalcev dr. Šusteršiča zelo neprijetno, ker se mu je zelo mudilo, kasirati premijo, ki mu je bila določena v plačilo za njegovo postopanje v dunajskem drž. zboru. Za sedaj je darilo pomakneno še v veliko daljavo in to je tembolj neprijetno, ker je bil tu poražen dr. Šusteršič s svojim lastnim orozjem. On je bil tisti, ki je prišel z obstrukcijo v zbornici in jo z vso trdovratnostjo leta in leta nadaljeval, dokler ni izsilil sebi ugodne volilne reforme. In sedaj, ko jo je imel že

takorekoč v rokah, ko je bila pri-krojena tako, kakor je on sam dovolil, sedaj stopijo liberalci na pozorišče, sežejo tudi po obstrukciji in mu groze izvit iz rok ono, kar si je izvojeval z obstrukcijo. Za robatega viteza je kaj takega strašno grenko!...“ Tako piše „Politika“, ki je bila še nedavno v najintimnejših zvezah s Šusteršičem in njegovo stranko. — „Neue Freie Presse“ naglašala doslovno: „Predloga je naravnost naperjena proti svobodomiselnim slovenskim poslancem in bi naj bila koncesija klerikalnim Slovincem; smatrati moramo, da je sestava in nujna rešitev predloge v dež. zboru v gotovi zvezi s postopanjem, h kateremu hoče vlada pre-govoriti klerikalne Slovence glede na državnozbornsko volilno reformo.“ Z drugimi besedami povemo: Volilna reforma za kranjski deželni zbor je kupnina, ki jo vlada plačala klerikalcem za izdane koroške in štajerske Slovence. — Tudi poljska „Nowa Reforma“ je mnenja, da si je vlada s sklicanjem kranjskega dež. zbora in s predložitvijo volilne reforme kupila slovenske klerikalce pi-soč: „Splošno torej prevladuje mnenje, da si je vlada s tem hotela zagotoviti slovenske klerikalce, ne toliko z ozirom na Kranjsko, kakor z ozirom na volilno reformo v avstrijskem parlamentu.“

— **Zagrebski „Pokret“**, glasilo hrvatske napredne stranke, je priobčil v četrtek dalje, objektivno pisano poročilo o dogodkih v kranjskem deželnem zboru. „Pokret“ je edini zagrebski dnevnik, ki stoji odločno na naprednem stališču, ki zastopa jugoslovansko idejo in odkrito simpatizuje s slovensko narodno-napredno stranko. Ker je odločen zagovornik svobode in napredka in neizprosen sovražnik reakcionarstva in klerikalizma, je izpostavljen najljutnejšemu zasledovanju in preganjanju s strani državnih oblasti. Pred kratkim je bil njegov urednik Wilder radi nekega protireakcionarnega članka obsojen na 6 mesecev težke ječe, list sam pa na izgubo 2000 kron varščine. Napredno gibanje na Hrvatskem je še mlado, zato bi ga takšna preganjanja lahko udušila, ako bi ne našlo krepke opore v vseh jugoslovanskih krogih, ki jim je na sron svoboda in napredek. Naj bi napredni Slovenci podpirali „Pokret“, ako ne drugače, saj z naročbami na list.

— **Noblesse oblige!** „Slovenec“, vprašnje snoči, če bo vodstvo narodnonapredne stranke spustilo danes zvečer na shod v „Mestnem domu“ „Slovenčevega“ poročevalca, da bi po znani navadi lopovsko zasakoval vsako besedo. Mi ne vemo, če bo na omenjeni shod imel pristop „Slovenčev“ poročevalec ali ne, povem le toliko v primerno ravnanje, da so snoči v krščansko-socialni zvezi v „Unionu“, kjer je bil javen shod, našega poročevalca ven vrgli, češ, da je shod le za vabljenje in somišljenike.

— **Zloraba spovednice.** Velikonočna spoved je zdaj na dnevnem redu in verniki pohitevajo, da si opero svojo dušo. Kakor pa nam prihajajo od raznih strani poročila, uvedli so duhovniki na Kranjskem pri letošnji velikonočni spovedi posebne pogoje za odvezo grehov. Ako spovednik ne pozna spovedanca ali spovedanke, ga takoj, ko je povedal ta svoje grehe, vpraša, koliko je premožen, oziroma premožna, ako ga pa pozna in so mu znane njegove premoženjske razmere, seveda tega ni treba. Koj torej, ko ve spovednik za grehe in premoženjske razmere spovedanca ali spovedanke, mu naznani svojo sodbo, ki se glasi: Toliko in toliko daj za škofove zavode in odvezan si od vseh grehov. Najmanjša taksa je 10 krajcarjev, ki se primerno stopnjuje z velikostjo in množino grehov ter premoženjskimi razmerami. Tako postopanje je zloraba spovednice in verskih čutil vernikov, dokazuje pa, da je našim duhovnikom vera samo molzna kravica in nič drugega. Dokazuje pa tudi, kako korumpirana je naša duhov-

ščina, ki se igra in zlorablja reči, o katerih sicer trdi, da so največja opora katoliške cerkve. Ni dovolj priznava, ne razna izpraševanja in ofiri, pri katerih se pobira za „prepotrebne“ škofove zavode, priti je morala na pomoč še spovednica, kjer se zlorablja verski čut spovedanca zlasti pa spovedanke in se pritiska nanj ali nanjo, kolikor se poljubi spovedniku. Spovednica je v tem oziru izmed vseh sredstev najuspešnejše, ker se ljudje, ki so verni, ne upajo upreti, ker izgube drugače večno zveličanje. Kakor se vidi, se vračajo Tectiovi časi: že smo tako daleč, da se za denar odpuščajo grehi!

— **Obrotnik, ki se sramuje svojega stanu** je gosp. Fr. Verhovec, kovač, posestnik in revni oče pri Sv. Petru v Ljubljani. Minoli teden smo poročali, da nastopi kot kandidat klerikalnih obrtnikov za obč. svet. Imenovali smo kovača Vrhovca. Zaradi tega je mož razžaljen!! Pisal nam je dopisnico, v kateri pravi: „Pisali ste v sobotni številki „Slov. Naroda“ nekaj o meni ter ste me nazivali kovač Vrhovec. Jaz mislim, da sem tudi spoštovanja vreden. Jaz sem posestnik ter me je sl. mestni magistrat postavil za revnega očeta celega Udmata. Toliko vam v pojasnilo ter želim, da mi daste zadoščenje.“ — Vrhovec je torej žaljen, ker smo ga imenovali kovača. Kovaška obrt je tako poštena in častivredna kakor vsaka druga. Ko bi posestnik in revni oče celega Udmata imel kaj moštva, bi bil ponosen na svoj poklic; bi bil ponosen na to, da si je z delom kaj pridobil in da si z delom služi kruh. Vrhovec pa je sram, da je obrtnik, sram ga je, da je kovač in se čuti razžaljenega, če se ga imenuje kovač. Hoče biti le posestnik in od slav. magistrata imenovani revni oče celega Udmata! Gospodinu Vrhovcu povemo, da ga samo obžalujemo, da svojega poštenega poklica ne spoštuje in na ves glas mu povemo, da mož, ki svoj lastni stan prezira in se sramuje, da je obrtnik, tak mož po naši sodbi ni vreden spoštovanja.

— **Klerikalna hudebija.** Restavratorja g. Kolenca je „Slovenec“ podtaknil vsakovrstnih klicev. Res, da se je g. Kolenc udeležil demonstracije, a demonstriral je, kakor to delajo spodobni ljudje, kar pa mu podtika „Slovenec“, je vse izmišljeno in zlagano.

— **Slovenska dijaška knjižnica I. državne gimnazije v Ljubljani** ima na vseh svojih knjigah pritisnjena po dva različna samonemška pečata: „Slovenische Schülerbibliothek des I. k. k. Staatsgymnasiums in Laibach.“ Ne vemo, čemu se mora samo slavna nemščina šopiriti na teh pečatih odtiskih. Po našem mnenju bi naj bil pečat dvojezičen.

— **Kakšne duhovnike pošilja škof Nagl med Slovence?** Brezovica je velika župnija materijskega okraja v Istri in je popolnoma slovenski okraj. Človek bi mislil, da bosta ondodna dušna pastirja znala popolnoma slovenski, ker drugače vendar ne moreta vršiti svoje naloge. A temu ni tako. Dočim zna župnik slovensko in je Slovenec, ne zna njegov pomočnik Miclaucich (prav pristni Italijan!) nič slovenski. Prvo nedeljo je svojo slovensko pridigo čital, a ga ni nihče razumel. Ko je po maši začel moliti „angeljsko čiščenje“, je tlačil nekaj skupaj slovenski, a ker ni šlo, nadaljeval laški. Ko je ljudstvo to opazilo, je hitelo iz cerkve! Take pridige, kot zgoraj omenjeno, je imel Miclaucich 4 nedelje. Potem pa se mu je to zdelo preneumno in zdaj sploh nič ne propoveduje: Miclaucich poučuje tudi otroke v šoli, kakšen mora biti neki ta pouk? To morajo biti divni uspehi! Sicer se je ta Italijanaš naučil zadnji čas moliti „Očenase“, „Cesena Marija“ in „Cast Ocetu“, a njegove molitve vzbujajo samo smeh. Ako bi se Miclaucich hotel naučiti pravilno slovenski — saj ne zahtevamo gramatikalne slovenščine — bil bi se že lahko naučil našega jezika, ko je že par mesecev med samimi Slovenci, a on se noče, on je zagrizen Italijanaš, ki mu smrdi slovenski jezik, slovenski groši mu pa ugajajo. Da škof Nagl, ljubljene

našega „Slovenca“, pošilja take duhovnike med slovenski narod, je pa dokaj značilno in jasno iz tega, kake cilje ima ta cerkveni knez pred očmi.

— **Narodnost naših klerikalcev.** Katoliški grand hotel „Union“ v Ljubljani je pred kratkim iskal sobarice potom inserata — v vse-nemški „Marburger Zeitung“. Iz tega se da sklepati, da v hotelu „Union“ ne marajo domačih poslov, nego le pristne Nemke. Že itak so skoraj vsi uslužbenici „Unionovi“ nemški — le pogledite n. pr. v točilnico, kuhinjo, berite klasični jedilni list! — a vkljub temu se hoče importirati vedno novih. Ali pa so morda domače sobarice prepoštene in niso tako postrežne, kakor morajo biti vse uslužbenke, če hočejo ostati v milosti? Tudi to je mogoče, kajti v tem blagoslovljenem hotelu, čigar akcijski je tudi škof Jeglič, so se zgodile že zelo zelo čudne stvari, ki jasno pričajo, da čuvar npravnosti, Anton Bonaventura Jeglič, zatisne če treba tudi obe očesi. Oj ti katoliški farizeji. V liberalnem očesu vidijo vsak pezdireček, brunov v svojem očesu pa nečje videti.

— **„Osa“.** Dvaindvajseta številka „Ose“ prinaša na prvi strani elegantno izvršeno risbo. Uboga Slovenija se zastoni zanaša na rešitev iz kremp-ljev klerikalnega zmaja. Ostudni pozor je z velikim tekom požrl „inteligentnega“ viteza s konjem in imenitnim programom. Zapuščena sirota mora zopet čakati rešitelja. Upajmo, da ne predolgo! — Druga podoba nam kaže par degeneriranih romarjev. — Izmed vsebine nam najbolj ugaja pesem „Zadovoljni nemškutar“, posvečena dr. Žlindri, „Tožba z Jesenic“, zložena na čast famoznega fajmostra Zabukovca in pa „Živela obstrukcija!“, slavnostna koračnica v časten spomin na 4. april tega leta.

— **Odlikovanje.** Policijski svetnik tržaškega policijskega ravnateljstva Karel Frenner je dobil naslov in značaj višjega policijskega svetnika.

— **„Slovenske Matice“** bo v sredo, dne 18. aprila t. l. CXLIII. odbora seja ob petih popoldne v društveni pisarni. — Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o 142. odborovi seji. 3. Poročilo o premembni opravi rednega reda. 4. Poročilo knjižnega odseka. 5. Poročilo o pripravah za redni občni zbor. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Eventualia.

— **Sokole in prijatelje Sokolstva** opozarjamo iznova na jutrišnje javno telovadbo ljubljanskega Sokola, ki se prične točno ob 8. uri zvečer. Zlasti bližnja sokolska društva naj bi poslala svoje vaditelje k tej javni telovadbi, ki obeta, da bo velezanimiva in poučna.

— **Na občnem zboru slovenskih učiteljev** (dne 12. aprila ob 10. uri dopoldne) bode predavala gđ. Jerica Zemljan, Studenec-Ig: „Kako delujeta učiteljica in mati vzajemno za blaginjo narodovo.“

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** poslalo se je 70 K dosedanjega čistega dohodka zaznamkov slovenskih krstnih imen. — Naj služi ta mala vsota kot pripomoček na napravo novih šip na tržaški šoli.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je zopet oddala trdka Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbenih vžigalic za prvo četrtletje 1906 znatni prispevek 1000 K. Prijavljajoč to vsoto slovenski javnosti, prosi podpisano vodstvo vse č. rodoljube in rodoljubkinje, da razširjajo in rabijo vsak po svojih močeh naše družbene vžigalice. Preverjeno je namreč, da bi se ta prispevek dvignil še za precejšnjo vsoto, če bi rabili vsi Slovenci le naše družbene vžigalice. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Narodni kolek „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“** bodo odslej rabila tudi ameriška slovenska društva. „Slovensko podporno društvo sv. Jožefa v Brooklyn“ bode prvo, ki zatrži z njim na svoji veselici meseca aprila. Naročilo ga je po zastopniku ameriških Slovencev g. Antonu Trstenjaku, kontrolorju mesne hranilnice ljubljanske. Ko beležimo ta narodni čin svojih ameriških rojakov, želimo, da bi bil v spodbudo vsem onim društvom v naši ožji domovini, ki našega narodnega kolka ne rabijo. V tem navedenem veselem pojavu se zopet prepričujemo, kako nam prednaci Amerika, in sicer v vsakem oziru: v socialnem in v narodnem. Kolikrat in kako prepričevalno smo že na pr.

klicali slovenska društva v domovini na narodni kolek in kazali ob tem na brate Čeha. A to bolj ali manj zaman — sedaj pa prihajajo Američani, akoprav jih še klicali nismo. — Zato živele naše zavedne sestre in živel naši zavedni bratje tam za oceanom! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **V obrambo poštenih trgovcev.** V Ljubljani se že več mesecev klati okrog neki „Ausgleicher“, ki ne čaka samo poziva od strani trgovcev, ki so prišli pri plačilih v zadrego, da bi se proglasili za insolventne v to svrhu, da se izven konkurza poravnajo, temveč še celo po tretjih osebah, katerim ponuja za to znatno odškodnino, trgovce iz svojega nagiba nagovarja, da bi se proglasili za insolventne, češ, da lahko napravijo dobro kupčijo na ta način. Njegovo poslovanje se mora najstrožje obsojati, ker je skrajno škodljivo dobremu imenu ljubljanskega trga vobče, prizadetim trgovcem posebej ter razen tega tudi trgovcem, ki uživajo danes še popolno zaupanje pri tovarnarjih in veletrgovcih. Ljubljanski trg je vendar nekaj po svetu slovel kot strogo soliden, rešen ter se je stavil v zgled drugim krajem; če se pa ne bode kmalu spravilo dotičnega „Ausgleicherja“ iz Ljubljane, pa utegne ljubljanski trg kmalu in na svojo največjo škodo izgubiti svoje dobro ime. Že danes se je vsled poslovanja tega „Ausgleicherja“ pojavilo nezaupanje proti ljubljanskemu trgu v krogu onih tovarnarjev in veletrgovcev, ki imajo kupčijsko opravilo v Ljubljano. Vsled tega prav resno svarimo vse ljubljanske trgovce, da naj se nikar ne dajo zapeljati po tem „Ausgleicherju“ in njegovih sladkih in zapeljivih besedah do kakih neprevidnih korakov, katerih posledice bodo v vsakem slučaju za nje škodljive. Za sedaj naj zastopuje to, na naslov poštenih in reelnih trgovcev namenjeno svarilo. Pripomnimo pa, da imamo veliko gradiva na razpolago in da se ga bomo v obrambo naših poštenih trgovcev brezobzirno poslužili, če ne bode to svarilo doseglo svojega namena.

— **Silna konkurenca.** Iz trgovskih krogov se nam piše: Gg. Bernatovič in Netscheck sta razstavila po celem mestu po klerikalnem reklamnem podjetju Nučič vse polno neokusnih lesenih plošč, na katerih se z vso vsiljivostjo vabi ljudi samo v njune trgovine. To se nam trgovcem, ki imamo konfekcijske trgovine, vidi prav silna konkurenca ne med imenovanimi gospodoma, ampak med njima na eni strani in med ostalimi konfekcijskimi na drugi. Ljudi se hoče kar prisiliti, da hodijo kupovat le v omenjeni dve trgovini. Mislimo, da se v Ljubljani dela lahko reklama s plakati, ki se nabijajo na določene deske in pa z inserati po časopisih. Ako pa se uvede moda gg. Bernatoviča in Netschecka, jih bomo posnemali vsi drugi konfekcijski in v vse ulice bodo kmalu zaplakane po obeh straneh. Sicer pa mestni magistrat lahko prepove razstavljanje imenovanih plošč po cestah in ulicah.

— **Solski in učiteljski dobrotnik.** Dne 30. marca t. l. je umrl v Ljubljani upokojeni nadučitelj iz Naklega pri Kranju, g. Josip Traven, ki je vse svoje premoženje — blizu 50.000 kron — zapustil v šolske, učiteljske in druge dobrotne namene. Tega premoženja si pa seveda ni prihranil od svoje plače. Prva njegova služba je bila v Ribnici, nad trideset let je pa služboval v Naklem pri Kranju. Bil je zelo priljubljen med ljudstvom in med svojimi naprednimi tovariši. Ljudstvo ga je imelo za vzor dobrega gospodarja, učiteljstvo kranjskega okraja ga je pa imelo za svojega svetovalca in zaupnika ter ga volilo kot svojega zastopnika v c. kr. okrajni šolski svet. V učiteljsko družbo je zelo rad zahajal in posebno pri srcu so mu bila razna učiteljska društva. To je pokazal tudi s svojo poslednjo voljo. Zapustil je namreč „Vdovskemu učiteljskemu društvu“ 4000 kron; društvu „Narodna šola“, ki zalaga revno slovensko šolsko mladino s šolskimi potrebščinami, 4000 kron; „Učiteljskemu konviktu“ v Ljubljani 2000 kron; „Cesarja Franca Jožefa I.“ jubilejski ustanovi za učiteljske sirote na Kranjskem, 4000 kron. Ta ustanova je last „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ v Ljubljani. Za učiteljsko tiskarno je zapustil 2000 kron. Gozd in travnik v Naklem je zapustil t. č. nakljskemu učiteljskemu v užitek. Za večne maše zanj, njegove starše, sestre in brata je določil 1000 kron; za reveže nakljske fare 200 kron; šolski mladini v Naklem in na Primorskem po 300 kron; bralnemu društvu v Naklem 400 kron; za vodovod v Naklem 2000 kron in v Zejah pa 600 kron; požarni brambi v Kranju 200 kron; dijaški kuhinji v Kranju

2000 kron; svoji postrežnici 400 kron; za dijaško ustanovo za najprijadnejšega dijača iz nakljske župnije 6000 kron. Kar preostane od premoženja, pa dobe prvo polovico: Vdovsko učiteljsko društvo, Učiteljski konvikt, Slovensko deželno učiteljsko društvo in Okrajno učiteljsko društvo v Ljubljani; druga polovica je pa določena revežem nakljske fare in njegove rojstne vasi na Klancu pri Kranju. — Pogreba njegovega se je udeležilo veliko učiteljev in učiteljic ljubljanske okolice, v Ljubljani biva joči umirovljeni učitelji in učiteljice zbor I. mestne deške ljudske šole v Ljubljani. Blag in večer bodi spomin vrlemu šolskemu in učiteljskemu dobrotniku!

— **Hiralnica na Radeckega cesti.** Ta zavod imajo v rokah ženske, ki jih ljudstvo naziva „klofutarice“, pa tudi kratko „klofute“. V zavodu so poleg bolnikov, o katerih ni upanja, da bi ozdraveli, tudi ljudje, katerim se je nekoliko um omračil, ki pa niso tako divji kot pravi blazniki. Vkljub temu bi se po našem mnenju moralo skrbeti za primerno varnost teh nesrečnikov, ker se kaj lahko zgodi, da se temu ali onemu poslabša njegova bolezen. Kakor pa vidimo zadnje tedne, ti reveži niso pod toliko kontrolo, kot bi morali biti. V teku dobrega meseca sta skočila dva blazna skozi okno I. nadstropja in je le sreči pripisovati, da se jima ni zgodila kaka huda nezgoda. Dannadan pa uhajajo blazni skozi vrata hiralnice na cesto in zgodilo se je, da so pobegnili kam daleč, ali pa nadlegujejo bližnje sode v njihovih stanovanjih. Kakšne nesreče se pri tem lahko zgodijo! Mislimo, če si „usmiljene sestre“ lahko kupujejo hiše, da bo kmalu vsa Radeckega cesta njihova last, bi tudi lahko poskrbele za varovanje teh nesrečnikov.

— **I. hrvatsko društvo „Kolo“ v Ljubljani** je na svojem obč. zboru dne 5. t. m. volilo sledeči odbor: Predsednik: gosp. Josip Ivčević, podpredsednik: gosp. Mirko Zmija, tajnik: g. Gjurjo Vildman, blagajnik: gosp. Petar Kralj. Odborniki gg.: F. Buk, G. Kralj, N. Sikotrič, namestnika gg. I. Stengl in M. Boran, v revizijski odbor: gg. Fr. Krvarič in Stj. Karaži. NB. Vsi dopisi na „I. hrv. društvo „Kolo“ se pošiljajo na naslov Josip Ivčević, Ljubljana, Sv. Petra cesta številka 2.

— **Iz Šmartne pri Litiji.** (Resnica nad vse.) Da si zamorejo cenjeni bralci vsaj nekoliko predstavljati naš boj, moramo poseči nekaj let nazaj, in sicer v čase, ko je prišel preje liberalni dekan Zlogar v Šmartno. Pred njim je služboval tukaj skrajno klerikalni, a odkriti dekan Lavrenčič. Komaj se je dekan Zlogar ogrel v Šmartnem, že je začel kazati rozičke. Vprvo se je spravil na priljubljenega, popolnoma klerikalnega organista in občinskega tajnika, češ, da mu ne orglja (na harmoniji, ker orgelj ni) prav in ga sploh začel tako sekirati, da je organist, sit vseh dekanovih šikan, si poiskal novo službo. Ko izve župan Hostnik, da ga misli zapustiti njegov tajnik, skliče odborovo sejo, v kateri razloži organist, zakaj misli zapustiti tukajšnjo službo. Navzoči dekan mu ni mogel ničesar odgovoriti ter reče županu, naj govori. Župan se izjavi, da na noben način ne pusti tajnika in organista proč; čemur pritrdi ves občinski odbor. Nasvetovali so dekanu, naj se sprijazni z organistom ter naj se naredi nova pogodba z njim; a dekan se ne vda in pravi, naj ostane vsa stvar tako še pol leta in potem bomo videli kako bo. Nato se oglašal sedanji njegov ljubljeneč kandidat za županov stolec Čopar (pokrita buča) in reče: Dekan, orglje, orglje! denar je pripravljen, 10.000 K, načrti narejeni, in prejšnji dekan je rekel, sedeži v cerkvi in drugo bode že toliko prineslo, da vam ne bode treba nobenega denarja več dajati, da se orglje in križev pot naredi. Dekan ni vedel odgovoriti drugega, kakor cerkev je še vlažna, ko se posuši, bodo tudi orglje, a jih še sedaj ni; ako se cerkev še ni osušila se pa nikoli ne bo. (A denar se je gotovo posušil). Ni se mu posrečilo odpraviti organista, zato se spravi čez klerikalnega mežnarico. Reči se mora o njem, da si je mož nakopal hudo bolezen, ker je letal o priliki zidave nove cerkve za dobavo voznikov in delavcev neumorno od hiše do hiše. Moral je zaradi bolezni v bolnico. Cerkev in pokopališče ima vedno v prav lepem redu in celo od svoje male plače kupuje cvetlice in drugo za cerkev. Tudi tega je spravil v zadrego in celo v zaper o priliki znanega shoda Schweitzer, Žitnik, ker je šel zanjga v žrjavico po kostanj. Še ni miroval naš dekan. Gotovo si je mislil: Mežnarjeva žena večkrat možu očita, da je bil zaprt; zakaj bi se nje ne spravil pod ključ. Naj bo tako, kakor pravi sv. Ambrož: Kar je žena to je mož. In res. Meta, dekanova sestra, toži radi nekaterih besedi mežnarico, iu ta je dobila tudi zapor. Ali ni to imenitno, da cerkveni dostojanstvenik da

zapreti mežnarico, katera je še celo prosila odpuščanja, a Meta, oziroma dekan je ostal trd, jeklen, neizprosen. — Pa našemu dekanu še ni bilo dosti. V fari, kjer je bil prej mir, treba sejati prepri. Spravil se je čez župana Hostnika, češ, ker nočeš peti po mojih notah, te bom pa spravil iz odbora. Novembra in cel december 1905. skliceval je svoje podprenike v farovž, da jih pripravi na prihodnjo volitev, ter udriha po županu, da je liberalec, drži s Šmarčani in učitelji, torej proč z njim. Dekan postavi kandidate in v prvi razred postavi župana, Zoreta, Knaflča in Mandeljna; te naj volijo Šmarčani, mi bomo pa imeli vse druge razrede, torej večino in bom delal jaz s posojilnico in občino, kar bom hotel. Pri prvi volitvi je pa videl dekan, da je delal račun brez pametnih kmetov in frčal je iz odbora, kakor je dolg in širok. Seveda — strašna jeza. — Jaz kot dekan pa še v odbor ne — to se ne gre. Res je sl. vlada našla nekdo nepravilnost, katera pa še v rekurzu označena ni bila in volili smo nanovo. Letali so g. dekan od hiše do hiše prav sami, ter ljudi nagovarjali, kaj bo — kaj bo, ako pridejo v odbor Hostnik, trgovci, nadučitelj itd. Iz šole bodo Boga spravili, molilo se ne bo — vse bo brez vere. A kmetje so izprevideli prav dobro, da se tu ne gre za vero, ampak za posojilnico in odpravo organista, ki je obenem tajnik občine in posojilne, ter odpravo mežnarja, in nič ni pomagalo; le v toliko je bilo bolje, da je Tone Zlogar prišel v klub s tremi drugimi izvoljenici (med njimi Klančar iz fare Javorje, kateri je lahko ponosen, da je dobil toliko glasov kot dekan). Tresli smo dekana in srečo je imel dekan, da je potegnil pravi žreb. V Kranjski gori pa še menda v klub ni prišel. Tudi pri nas ne bi, kot bi mu ne bi dal neki Šmarčan svojega glasu. Dobro je je pogruntal neki preprosti kmet, ki je rešil vprašanje: kdo je pri nas liberalec? Dekan, dekan, kateri dela s cerkvem premoženjem kakor pijsek z mehom. Seve dekanu ni bilo všeč, da je moral s poštenimi kmeti vladati za dostojanstvo odbornika. Zato hitro zopet rekurz, katerega je vlada blagovolila ušlišati. Torej radi enega mora pa trpeti blizu 500 volilcev. Kmet nima časa ne denarja, da bi po cel dan čakal na volitev radi dekanovih sitnosti. G. dekan, pokažite — kaj ste storili za faro, potem Vas bomo rade volje volili, saj smo vse dekane vedno volili enoglasno, ker niso delali preprirov med farani in združbe. Zakaj se lotite dobrega odbora in župana? Ko ste pregledovali letošnje obč. račune, vam je bilo prav všeč, ker je bilo vse do vinarja v redu in ste rekli, da je cel odbor dober — ker je tako dobro gospodaril. Ravno isti odbor je kakor prej, ko je županoval oče Cofek; a takrat je bilo vedno dosti dolga in vedni prepri med farani; sedaj je vse v miru in redu, torej zakaj dregati in zakaj hujskati? Na vsak način bi dekan rad imel takega župana, ki bi se po njegovih receptih ravnal, hodil v iste gostilne, v katere bi mu milostno dovolil on, torej z eno besedo: „Dekan bi godel, župan pa plesal.“ Morda bi pa rad prišel v odbor zato, da bi ga naučili delati račune, katere je že čisto pozabil.

— **Projekcijsko predstavo s predavanjem** o rusko-japonski vojni priredi v nedeljo v Litiji fotograf g. Ražun.

— **Vodovod** dobijo Rovte nad Logatcem.

— **Iz Idrije.** Katoliški dobrotnik, med katere spada v prvi vrsti kurator čipkarske šole v Idriji, gosp. Vogelnik, uživa sedaj že vse sadove svojega plodonosnega delovanja. Kako so bobnali ti ljudje še pred kratkim, koliko so storili za povzdigo čipkarske industrije, kako so pomagali delavkam z visokimi cenami, da so se hranilnice kar polnile s prihranjenim denarjem. Toda naravna posledica tega brezmišelnega delovanja ni izostala in nastopila je še preje, nego smo jo pričakovali. Neprimerne cene, katere so izučene učiteljice po Vogelnikovem predpisu lansko leto nastavile, so trgovino čisto uničile. Trgovina, ki je v tem času najbolj cvetela, je sedaj mrtva, kaj bode šele ob času mrtve sezone? Sedaj se je tako na nedvomnem način pokazalo, koliko so veljali vsi tisti slavošpevi čipkarski šoli, kako se je celo nekaj g. Š. po nepotrebnem zanimal za ta na popolnoma napačen temelju sezidan zavod. Sedaj prihajajo prevarane čipkarice kar trumoma k trgovcem, ter obupane ponujajo svoje izdelke, katere so delale celo zimo, misleč, da bode kurator res držal besedo. Toda v časopisih je lahko pisati, papir je potrpežljiv. Lansko leto in še v pričetku letošnje zime je šola kupovala v resnici nekoliko višje, sedaj pa, ko so si na Dunaju napolnili vse omare, odganjajo uboge delavke, da je groza. Ko bi bil kaj takega storil kak trgovec, bi bili napolnili cele predale katoliških Domoljubov, sedaj pa, ko je

c. kr. šola, oziroma c. kr. kurator zavozil, bodo imeli pa seveda vse druge izgovore. Toda kaj briga to Vogelnika! Samo da je šola, oziroma Vogelnikov tast Goli prodal veliko sukanca in pa noveletnih daril. Zapeljane delavke so mislile, da bode c. kr. šola držala besedo, da ne bo nikdar zmanjkalo davkoplačevalcem denarja, s katerim je uganjal kurator svoje burke. Toda tudi država mora imeti gotove meje in ustaviti se je moralo tako židovsko početje. Sedaj naj pomaga Vogelnik delavkam, sedaj naj kupuje, da ne bodo uboge ženske objokane hodile iz šole ter ponujale pod navadno ceno svojih izdelkov. Trgovci s čipkami niso nikdar na tak brezvesten način postopali nasproti svojim delavkam. Kar so dali delati, so vedno pošteno plačali, naj je bila, kupčija dobra ali slaba. Šola je pa delala umazano reklamo in sedaj je pustila vse na cedilu. Na tisoče kron bodo trpele uboge delavke samo radi šole. Tiste vinjare, ki so jih ob času dobre kupčije več prejele, morajo sedaj z visokimi obrestimi vračati. Sedaj je prišla na naše katoliške duhovne vrste, da pokupijo blago, ker so po prižnicah agitirali za Vogelnikovo šolo. Kje ste Gnezda e tutti quanti? Oswald, kupite svoji kuharici po umetni podlagi izdelane vzorce. Delavke vam bodo hvaležne. Odgovorite sedaj z dokazi, ne pa s stvarmi, o katerih ste že neštetokrat pisali, ki se pa ne tičejo čisto nič stvari, ki smo jih vam očitali.

Dragotin Lapajne.
Romantično življenje Marijinih otrok. Iz Cerknice se nam piše: Odkar sedi na prestolu ljubljanskega škofa Anton Bonaventura Jeglič, so se Marijine družbe po Kranjskem začele jako živahno gibati. Po škofovem naročilu se ustanovljajo po vsaki fari — tudi v podružnicah — dekliske in moške Marijine družbe in kjer jih še ni, priganja škof, da le brz in brz, da se kaj ne zamudi. Tudi v Cerknici imamo Marijino družbo moško in deklisko in reči moramo, da je jako delavna. Marijine hčerke in sinčki ostajajo čez pol noč v blagoslovljeni hiši, se gredo slepe miši, razgrajajo, naredo tintam temo in takrat se ovčice in backi ščegetajo, da cvilijo vsi vpke. Ker so Marijine hčerke navadno iz oddaljenih vasi, jih hodijo Marijini fantje pozno v noč spremljevat na njihove domove. Večkrat se pa tudi zgodi, da se ti Marijini otroci obojega spola celo noč utrjujejo v živi veri, trdnem upanju in iskreni ljubezni na katoliški podlagi in da gredo zjutraj okrepčani k blagoslovljeni maši. Prosili bi Lavrenčiča in Joška, naj bi pazila na svojo „nedolžno“ čredico, da se ji ne pripeti kakšna nesreča, ki ima zle posledice in katerih vsi katoliški žegnji ne obvarujejo.

Vinski semenj z veselico v Postojnski jami prirede dne 6. maja letos.

Pepelnica na vipavskih vrabčah in ondnotni klerikalci. Piše se nam od tam: Navadno ne odgovarjamo „Lažljub“, tudi ni naš namen razkrivati klerikalne blamaže, to pot pa, ker se te listič kakor pisane modrasi začenja v člane neklerikalnega izobraževalnega društva in v tako nazivane „ničmanj liberalne punce“, obelodanimo nekoliko tozadevnega klerikalnega barbarizma. „Domoljub“ piše v vsej svoji krščanski podlosti, katere je zmožen le kak prikrknjen kaplan: V Resju v vrabški župniji so se letošnje pepelnice liberalni pobje — člani naprednega izobraževalnega društva — in pa nekatere nič manj liberalne punce — pepelili doma v neki hiši. Moške so pepelili z besedami: „Kozu si in kozu boš.“ Punce pa z besedami: „Kozlica si, kozlača boš.“ Glavni „spokorniki“ so dobili na glavo kar po celo lopato pepela. Nato so si pa skuhal hotel kislega zelja, klobas in pršuta in začeli žreti prav po kozlovsko. Kaj ne, lep napredek, lepa izobrazba! Razume se tudi, da nobeden izmed teh ni hotel podpisati pole proti razdružitvi zakona. Pa saj so vse pole krožile samo okoli ljudi, ne pa za kozle in kozlače z Resja. Stvar pa je bila takale: Pustni torek je prilazil neki nadpedesetletni strastni klerikalec, velik prijatelj „Domoljuba“, s harmoniko na hrbtu iz Dolenje vasi v Veliko polje, da bi se tu povodom praznovanja princa Karnevala tudi njegov žep nekoliko okrepčal. Drugi dan pepelnice sredo je hotel našo narodno mladino pepeliti, ker se mu pa ta ni pustila, je metal pepel za njo z besedami: Kozel si, kozel boš. Srečnega se lahko šteje, da mu niso navzoči takoj pokazali poti med katoliška jagneta v Dolenjo vas. Če se je kot pristaš katoliško duhovniški pred odhodom sam dispenziral in si privoščil nekaj klobas, je to njegova stvar. Vzgoja „Lažljuba“. Kar se tiče našega narodnega ženstva, bodi povedano to-le: Ako se nahaja v vrabški občini že prostomisleče ženstvo, smemo biti na to ponosni. Če to ni hotelo podpisovati pole proti zakonskemu pravu, je pokazalo s tem svojo

samozavest. Seveda, v krajih, kjer imajo obširne „Marijine družbe“, še prav mlada z raznimi svetnicami dekorirana dekleta povijajo novorojenčke. Te kaj rade pristopijo kaplanu na pomoč proti zakonskemu pravu. Nadalje toži listič: „Kako čudni ljudje se nahajajo danes že na vrabških hribih, na kmetih? Da ima danes poleg meščana deloma tudi kmet druge nazore kot nekdanj, je to skrajni čas. Izmodriti ga morajo vsakdanje bridke izkušnje. Uvideva, da ga rabijo takozvani „črni tiči“ le radi svojih koristi, da jim hrbet drži, jih pošilja v različne zборе itd. ter da se z njegovimi dnarci dajo kupovati graščine. Čudno ni torej, da danes že priprosti hribovski kmet napoveduje: „Boj klerikalizmu! K temu dopisu moramo pripomniti, kar naj si naši duhovniki zapišejo za ušesa: Notranjski kmet je napreden in živi s tokom časa. Kako zabavljaje in hujskanje proti njemu rodi ravno nasprotno sadove kot si jih želi naša duhovščina. Da se narodne naše fante in dekleta kot vsega spoštovanja vredne osebe hoče blati v cunji, ki jo izdajajo pod svetohilinskimi imenom „Domoljub“, je sama lopovščina. Da bi iskali Notranjci izobrazbe pri svojih dušnih pastirjih, ki jih pitajo s „pobi“, naj ti nikar ne pričakujejo, ker bodo čakali zastoj na to.

Par volov so vkradli neznan tatovi v ponedeljek posestniku Lavrencu Fabianju v Senožeh. Ker je pa domači sin slisal šum in tek na cesto ter priklical ljudi, stekli so tatovi in popustili vola, ki sta vredna 560 K.

Smrtna kosa. Z Jesenic se nam piše: 31. marca 1906 je umrla na Jesenicah v visoki starosti gospa Marija Schrey, mati znane, čislane rodbine Schreyeve. Z umrlo smo izgubili kos starih Jesenic. Bila je žena plemenitih lastnosti, dobrodelnega srca in lahko rečemo: izmed najboljših najboljša. Za svojo osebo je živela skromno, le za rodbino in bogaboječe, pripravljena se žrtvovati za bližnjega. Izgubili smo dobrotnico ubogih, pomočnico bolnih, samaritanko v pravem pomenu besede. Ni se brigala niti za svojo lastno osebno nevarnost, kadar je bilo treba pomagati bolniku, kar se zlasti vidi iz nekakega zahvalnega pisma bivšega poveljnika 3. lovškega bataljona gosp. Julija barona pl. Schmigitz, poznejšega feldmaršallajtnata, koje pismo se nahaja v rokah rodbine Schreyove, ki nam je bilo iz posebne prijaznosti na razpolago. V omenjenem pismu se navaja med drugim, da je prišel 3. lovski bataljon po končani vojni meseca avgusta leta 1859. na Jesenice. Vsled velikega napora in nezdravih razmer v Mantovi je izbruhnila med častniki in moštvom huda epidemija, da je obolela skoraj polovica bataljona na legarju. Radi prevelike oddaljenosti od Ljubljane je moralo ostati bolno moštvo na Jesenicah. Vse se je odlikovalo v postrežljivosti napram bolnikom. Dobesedno se potem glasi: „Da posebno omenjam to sanitarno postrežljivost, mi je poudarjati, da se je zlasti odlikovala soproga gospoda poštarja Schreya, ki je vkljub nevarnosti nalezljive bolezni lastnoročno stregla ter podajala zdravila in hrano bolnim vojakom in sploh stori la vse, kar more storiti usmiljen žensko srce v svoji neusahljivi človekoljubnosti.“ Kako priljubljena in čislana je bila pokojnica, je pokazal pogreb 2. aprila t. l. Od blizu in daleč so prišli, da izkažejo dragi umrli zadnjo čast. Mi ji pa ključemo zadnjico: „Sladko počivaj v hladni zemlji in gori nad zvezdami naj se ti stotero poplača, kar je storilo tvoje usmiljeno srce potrebnim in ubogim.“

Iz Črnomlja se nam piše: Za kapelnika novo ustanovljene mestne godbe je godbeni odbor imenoval Ceha gosp. Bohumila Peška iz Prage, ki je obiskoval med drugim tudi praški konservatorij, in bo nam, ker je službo nastopil s 1. t. m., najbrž že do Velike noči izvežbal novo kapelo v toliko, da ne bomo v teh praznikih popolnoma brez zabave. — Kakor drugod so se tudi pri nas v stavbnem oziru začeli meščani gibati, ki nam bodo za leto okrasili naše prijazno mesto s 4 ličnimi novimi hišami, kar bo toliko več vredno, ker bodo 3 nove hiše stale na prostorih, kjer so bile do zdaj stare hišice, ki niso nič kaj olepševale našega mesta. Seveda, če bi dobili toli zaželjeno železnico, bi se tudi naše mesto kaj hitro prenovilo, olepšalo in razširilo. Toda kakršna pastorka je v Avstriji Dalmacija, ravno takšna ali če ne še hujša usoda tepe zapuščeno in tužno a vendar toli romantično Belokrajino. Zato opetovano prosimo poslance, naj nas ne pozabijo in naj na kakšen način opozorijo vlado, da še nismo niti se popolnoma izselili niti izumrli, vkljub temu, da se vlada nič ne briga za nas, temveč da slej kot prej odločno zahtevamo Belokrajko železnico.

„Trboveljsko pazniško iz delavsko podporno društvo“ je zašlo na docela klerikalna pota. Ne

dolgo temu jim je pridigoval dr. Krek o katoliškem zakonu in sedaj jim je objubil tudi „ta mali, šantavi“ Lamppek svoj obisk. Mnogi člani se pritožujejo čez vodstvo. V resnici nam je žal za to družstvo, ki je obetalo postati krepka opora Slovincem in delavstvu v Trbovljah!

Nesreča. Iz Hrastnika se nam piše: V torek, 3. t. m., je povozil Růcklov hlapec čletnega dečka Ivana Pleška. Kolesa težkega, z apnom napolnjenega voza so mu šla čez prsa, da je bil na mestu mrtev.

Legar v Hrastniku še vedno ni ponehal. V štirih šotorih „Rdečega križa“ leži krog 35 bolnikov. Zbolela je tudi ena usmiljenka in desinfekcijski sluga. Od početka legarja je imelo to bolezen že do 200 ljudi. 1. t. m. je priredilo blizu 30 zdravnikov poučni izlet v našo dolino, da si ogledajo bolnico „Rdečega križa“.

— Govori se, da hoče kupiti ali v najem vzeti trboveljska občina premogokopsko vilo „Innejevo“ ob Savi, da napravi iz nje izolirano bolnico. Poslopje je na jako lepem in zdravem kraju. „Slov. del. podp. društvo“ je priredilo dne 1. t. m. odhodnico gosp. učitelju A. Hohnjcu, pevovodji društvenega pevskega zbora, in mu podarilo krasno taktirko. Večer se je sijajno obnesel.

Umetniški večer priredita danes zvečer operna pevca Orželski in Ouřednik v Laškem trgu v ondnotni pivnici.

Celje je na Hrvaškem. Taki zemljepisni učenjaki so pri centralni banki nemških hranilnic. Seveda so to inteligentni ljudje, ki hočejo braniti nemštvo. Čudno, da jim „Vaharica“ še ni vabila v glavo, da je Celje „Hochburg“ in „Grenzfest“ nemštva na Spodnjem Štajerskem! Sicer se pa ne sme zameriti taka napaka Nemcem, ko so vendar še Korošci tako brihtni, da mislijo, da je Ljubljana na Koroškem!

Požar je uničil v Slovenski Bistrici tovarno za bučno olje. V nevarnosti je bil cel trg. Gasiti je pomagalo tudi vojaštvo.

Pustna navada v Slovenskih goricah. V nekaterih krajih Slovenskih goric imajo tole navado na pustni dan. Zgodaj zjutraj vstanejo in luščijo koruzo, ki jo namerjajo dotično leto uporabiti za sejanje. To delo pa se mora izvršiti predno izide solnce, se ne sme nič govoriti, dokler koruza ni zluščena. Iz tega semena zrastle koruze baje ne marajo vrane in srake.

Na Golovcu so nedavno tega na zemljišču g. Hlebsa pulili vojaki 17. pešpolka brez vsakega dovoljenja grmčevje za nasade pri vojašnici. Posestnik jih je zalotil in videl, da je bilo med izpuljenimi drevesci tudi več mladih hrastov in kostanjev. Naravno, da posestnik s tem ni bil zadovoljen in da je vojake oštel. Ti so se pa izgovarjali s tem, da so bili iz vojašnice poslani na Golovec — pulit grmčevje, ki se ima porabiti za nasade pred vojašnico. Ne vemo, ako to odgovarja resnici, to nam je pa znano, da tako postopanje po zakonu ni nikomur dovoljeno.

Porotne obravnave v Trstu se prične 18. t. m.

Pleče si je zlomila v Trstu 45letna Frančiška Kralj iz Trebiča, ko je padla na cesti. Prepehljali so jo v bolnico.

Umrli. Danes je umrl narodni restavrador „pri Levu“, g. Alojzij Kos, član „Sokola“, „Vojaškega veteranskega društva“ in društva „Ljubljane“. Umrli je dalje v Ljubljani gospa Ivana Orešek, soproga bivšega trgovca na Sv. Petra cesti, v Starem trgu pri Ložu pa je umrla nadučitelj soproga gospa Marija Wigele. — V Ljubljani je umrl Otmar Fajdiga, dijak 5. gimnazijskega razreda, nadebudni sin mizarja in posestnika g. Fajdige. Lahka jim zemljica!

Znanstveno potovanje na Kranjsko. Frekventanti tretjega letnika zagrebške trgovske šole prirede prvi tečen prihodnjega meseca znanstveno potovanje na Kranjsko. Med drugim si bodo ogledali Ljubljano in Postojnsko jamo. Iz Postojne gredo v Trst, kjer si ogledajo nova železnična dela in ona v luki, nakar se povrnejo skozi Reko domov.

Učiteljica — rešiteljica življenja. Snoči ob polu 9. je šla učiteljica gospodična Ruža Severjeva po Grubarjevi cesti od obiska svoje prijateljice. Ker je sijala luna, je zapazila, da visi na ograji obešena neka neznanca, okrog 25 let stara ženska, ki je imela že zelo izbujene oči in je bila že skoraj nezavestna. Videti je bilo, da je noseča. Gospodični Severjevi ta nočni prizor ni bil posebno ljub, a je ni spravil iz ravnotežja. Naglo je segla v žep in potegnila iz njega škarje ter prerezala vrv. V tem, ko je obešenka padla na tla, je prišla k zavesti. Mesto da bi se svoji rešiteljici zahvalila, jo je začela zmerjati, češ, zdaj si me rešila, drugič me pa ne boš. Gdč. Severjeva je hitela k policiji, in ko je ta prišla na lice mesta, je bila neznanka že odšla.

Nesreča. Včeraj popoldne je padel na Karčinski zemlji delavec Jakabu Planinšku pri sekanju drv na levo nogo hlod in ga tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

Skesan tat. Dne 5. t. m. je bilo natakark Jožefa Gradišnika iz spalne sobe ukradenih 70 K. Tat se je bil pa včeraj skesal, ker mu je menda nekoliko smrdelo, in prinesel nazaj vse donar z denarnico vred.

Aretovana je bila 27letna potnica H. iz Bolcana, ki je na sumu, da je neki tukajšnji trdki na obroke poneverila večjo vsoto denarja.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljal iz Amerike 11 Slovincem, in 20 Hrvatov. 18 Slovincem je prišlo iz hrvaških šum. 17 Hrvatov je šlo na Prusko, 40 v Inmost, 19 pa v Gospo sveto. 160 laških zidarjev in opekarjev se je odpeljalo na Dunaj.

Izgubljene in najdene reči. Služkinja Marija Matjašičeva je izgubila srebrno verižico, vredno 6 K. — Realec Oskar Pospisil je našel denarnico z manjšo vsoto denarja in jo oddal na magistratu.

Zunanjih delavcev je došlo zadnje dni v Ljubljano iz Gorice in Furlanije okoli 90, ki so vstopili tu v delo.

Tuji v Ljubljani. Meseca marca t. l. je došlo v Ljubljano 3716 tujcev — 998 več kot prejšnji mesec in 759 več kot v istem mesecu lanskega leta. Od teh se jih je nastanilo v hotelu: Pri „Slonu“ 831, „Union“ 575, pri „Maliču“ 431, pri „Lloydu“ 302, v „Iliriji“ 139, pri „Avstrijskem cesarju“ 215, pri „Bavarskem dvoru“ 170, pri „Štruklju“ 154, pri „Južnem kolodvoru“ 134, pri „Grajzerju“ 110, v ostalih gostilnah in prenočiščih 655.

„Ljubljanska društvena godba“ priredi danes zvečer koncert v restavracijskih prostorih hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin. — Jutri zvečer je po javni telovadbi telovadnega društva „Sokol“ koncert v restavraciji „Narodnega doma“. Vstopnina prosta.

Najnovejše novice. — Velika nesreča v Nagoldu (Virttembergu). Takoj, ko se je zrušil hotel nad 300 osebami, so začeli po celem mestu zvoniti plat zvona, da so hoteli skupaj ognjegasci in zdravniki. Dosedaj so izveкли izpod razvalin 67 mrtličev. Stavbnik je pobegnil. Kralj je izrekel sožalje.

— V pravdi Murri-Bonmartini je kasacijski dvor zavrgel ničnostno pritožbo vseh obsojencev razun glede Roze Bonatti, ki pride pred turinske porotnike.

— Vezuv neprestano grmi in buči, prebivalci pod goro so v groznem strahu.

— Poglavarja moskovskih roparjev, ki so oropali kreditno družbo v Moskvi, so prjeli v Curihu, ker je bil žganja tako pijan, da je besnel. Pri njem so dobili polno torbo bankovcev.

— Umrli je sloveči norveški pesnik Aleks. Kielland.

— Rodbinska drama. V Dunajskem Novem mestu je hišna posestnica Jospina Kuscharz vrgla v vodnjak svojega 7letnega sina, nato pa še sama skočila za njim. Oba sta utonila.

Avtomobil za dojenčke. Neki Dunkley v Birminghamu je izdelal otroški voziček, ki ga žene motor. Voziček je tako majhen, da potrebuje le en četrtn konjske sile za premikanje. Otroška čuvarica lahko hodi vstric vozička ali pa sedi na peresnem stolčku za otroškim ležiščem.

Neenakost človeškega telesa. Izmed vsakih deset ljudi jih je najmanj sedem, ki na eno oko vidijo bolje, na drugo slabše. Samo vsaka 15 oseba ima obe očesi enaki. Nežno vibriranje moremo bolje slišati na eno uho kakor na obe, ravno tako je za drobno opazovanje dobro, ako eno oko zatismo ter le z enim gledamo. Nohti na prstih ne rastejo nikoli enako hitro; na sredincu raste noht najhitreje, na palcu najpočasneje. Pri 54 osebah izmed 100 je leva noga krajša kot desna.

Ljubljanski občinski svet o obstrukciji v deželnem zboru.

Danes ob 11. uri dopoldne je bil sklican občinski svet ljubljanski k izredni seji, da izreče, kako stališče zavzema napram zadnjim dogodkom v deželnem zboru. Seja je bila zelo dobro obiskana. Predsedoval je župan Ivan Hribar, ki je dal takoj besedo občinskemu svetniku Ivanu Plantanu, da utemeljuje svoj predlog. Govornik je v svojem temperamentnem govoru izjavil približno sledeče: Pred malo dnevi je videla naša bela Ljubljana v deželni zbornici neobičajen prizor. Osrednja vlada je čutila potrebo, nenadoma sklicati deželni zbor kranjski. O tem se je ugrabalo sem in tja, ali se baron Gautsch boji v parlamentu novih porazov, ali

pa je njegovo zdravje tako rahlo, da je hotel porabiti sklicanje deželnega zbora, da si napravi počitnice. Ko pa je deželni predsednik predložil zbornici načrt novega volilnega reda, se je izvedela tista lumparija (vihar, razdraženi klici), ki jo je nameravala izvršiti vlada v zvezi z Nemci in klerikalci. To je nezaslišan napad na meščanstvo in delavstvo (Klici ogorčenja). Vlada nam je dala po primeri sv. pisma mesto obljubljenega pirha kačo. Na grd, brezvesten način se je hotelo izročiti meščanstvo in delavstvo, ki dosedaj nima volilne pravice, za večne čase klerikalno-nemški nadvladi. Koalirani nasprotniki pa niso pričakovali, da se bo naša stranka tako odločno postavila v bran za meščanske in delavske pravice ter v boju tudi vztrajala. (Viharni klici: Živeli napredni poslanci! Hvala jim!) Napredni poslanci so bili k obstrukciji izzvani vsled peklenske vladne nakane, in ker je tudi deželni glavar pokazal, da ne pozna objektivnosti napram našim poslancem. Naši poslanci so moške, ki so se z vso energijo oprijeli obrambe ter tudi vztrajali do uspeha.

Koncem svojega govora je stavil sledeči

predlog: „Občinski svet stolnega mesta Ljubljana izreka srdito svoje ogorčenje nad nečuvnim in perfidnim poskusom vlade, klerikalcev in Nemcev kranjsko svobodomiselnost meščanstva in delavstvo pripraviti ob zastopstvo v deželnem zboru in isto za nedogledne čase izročiti pod nož kranjske klerikalne z Nemci zvezane stranke; dalje izreka narodno-naprednim poslancem iskreno zahvalo in priznanje povodom njihovega odločnega in neustrašenega in uspešnega odpora v deželnem zboru proti nameravanemu političnemu atentatu na pravice vsega kranjskega meščanstva in delavstva ter izreka obenem trdno svoje prepričanje, da bodo narodno-napredni poslanci tudi v bodoče z vso odločnostjo in z vsemi sredstvi branili pravice kranjskega meščanstva pred napadi koaliranih sovražnikov napredne in svobodomiselnosti ideje.“

Predlog je bil z velikim navdušenjem in soglasno sprejet. Galerija je viharno pritrdjevala in plaskala.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Sleparica. Katarina Jereb vlačuga, rojena v Otalezu, brez stalnega bivališča, je nevarna sleparica, ki je prevarila 13 strank za 185 K 56 h pod pretvezo, da je prosila kot pogorela v Dobračevem in okolici milodarov. Prišla je pa tudi v Mirno ter Neži Šetnčar pripovedovala, da je sestra ondnotnega kaplana, da sta bila z očetom na božji poti, kjer sta ves denar izgubila, ter jo tako pregovorila, da ji je Šetnčar posodila 26 K, katerih ta ni nikdar več videla. Marijani Gorše v Ljubljani je znala tako sladko govoriti, da jo je vzela k sebi na hrano in stanovanje; obdolženka je pa čez 5 dni skrivaj odšla in vzela seboj za 6 K 40 h vrednih reči. Ker je Katarina Jereb obenem znana vlačuga, delomrzna, ki se preživlja le od goljufij, je bila obsojena na 2 leti težke ječe, po prestani kazni jo pa oddado v prisilno delavnico.

Tatvina. Jožefa Drešar, posestnika hiš iz Savelj, je sosedu posestniku Lovrencu Severju izmaknila 4 zlate prstane in 200 kron gotovine. Tatvini so prišli na ta način na sled, da je neko nedeljo zapazil Sever ukradene prstane na roki nekega fanta v neki gostilni. Fant mu je povedal, da mu jih je podarila Jožefa Drešar, ki je bila zaradi navedene tatvine obsojena na 4 mesece težke ječe.

Ženil se je France Hermunko, delavec na Savi, in ker ni imel denarja, je svojemu sodelavcu Valentinu Stoparju vzel iz kovčega 40 K. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“. Št. 14. Vsebinske: Solški ogleda in njegove pravice. — Naš denarni zavod. — Poglavlje o učiteljici. — Majhen postni preudarek po tovariševem navodilu. — Kršenje zakonov v Istri. — Namen posvečuje sredstva. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Inserati.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ajdovščina 7. aprila. Gromovita slava naprednim poslancem za vrlinostop proti izdajalcem. Popolno odobruje obstrukcijo in kliče: Pogumno naprej za pravico in napredek — županstvo na Ustju

Ajdovščina 7. aprila. Slava neustrašenim poslancem slovenske napredne stranke! Živela obstrukcija! — Uski naprednjaki.

Idrija 7. aprila. Idrijski naprednjaki čestitajo in se zahvaljujejo narodno naprednim poslancem, da so z odločnim nastopom odbili zahtevni napad klerikalcev na napredno meščanstvo in demokracijo.

Mozirje 7. aprila. Mi z Vami! Neustrašenim poslancem napredne stranke, ki so z vzglednim pogumom nastopali zoper hinavski atentat c. kr. Gautsch-ve vlade, izdajalskih kranjskih klerikalcev in ubožnega nemškoliberalnega veleposestva, naše iskrene čestitke! Upamo, da je zavratni napad te paravne združbe na slovensko naprednost odbit enkrat za vselej in da je volilna reforma Schwarzova že pokopana in pohojena. —

Trst 7. aprila. Neustrašenim energičnim poslancem napredne stranke, ki so z vzglednim pogumom nastopali zoper hinavski atentat c. kr. Gautsch-ve vlade, izdajalskih kranjskih klerikalcev in ubožnega nemškoliberalnega veleposestva, naše iskrene čestitke! Upamo, da je zavratni napad te paravne združbe na slovensko naprednost odbit enkrat za vselej in da je volilna reforma Schwarzova že pokopana in pohojena. —

Dr. Abram, Tosti, Pinter, Pegan, dr. Vodusek, dr. Bole, Milonig, Jeraj, dr. Novak, Gorjup, dr. Dolenc, Marušič, Ajdišek, Babič, Hofer, Malenšek, Šutej, Plaskan, Arhar, Mašek, Primc, Rohrmann, Potočnik, Hmeljak, Kočevar, Schwarz, Pogadi in dr. Brnčič

Št. Peter na Krasu 7. apr. Nastop naprednih poslancev je bil popolnoma opravičen. Čestitamo k zmagi nad klerikalnonemško zvezo. Živela narodnonapredna stranka!

Sentpetrski narodnjaki. Vipava 7. aprila. Slava lberalnim poslancem! Perat žindra! Aboug Schwarz!

Podkrajski kmetovalci.

Dunaj 7. aprila. Kombinacija z dr. Wekerlom se je razbila. Ministrski predsednik Fejervary je snoči konfiriral z Wekerlom in z voditelji koalicijske 3 ure ponoči. Cesar se je danes že ob 8 zjutraj pripeljal iz Schönbrunn in je ob 9 sprejel Fejervarya, ki mu je poročal o svojih snodnih posvetovanjih. Ob 11. uri je cesar sprejel Wekerla, čigar avdijska je trajala petdeset ur, a ni imela pričakovane uspeha, kajti cesar ni poveril Wekerlu sestave novega ministristva, pač pa dal novič pokl cati grofa Andrasya in je temu poudaril, naj sestavi novo vlado Andrasy si je izprosil do 6 ure zvečer časa, da si stvar premisli. S tem, da ni Wekerle dobil naročila, sestaviti novo ministristvo, nikakor ni rečeno, da je to kakšnega odločilnega pomena za rešitev cgrske krize.

Dunaj 7. aprila. Novo ogrsko ministristvo bo sestavljeno najbrže že jutri. Kolportra se naslednja lista: predsedstvo Wekerle ali Andrasy, finance Wekerle, justico Polony ali Wlaszics, notranje zadeve grof Hladik, uk in bogočastje Wlaszics, poljedelstvo Just ali Darany, trgovino grof Batthyany, ministar à latere grof Zichy.

Dunaj 7. aprila. Danes se je tu oženil dr. Derschatta z neko Čehinjo z imenom Kopřiva.

Dunaj 7. aprila. V tovarni Elsingera je danes eksplodiral kotel Pet delavcev je ubitih, sedemdeset je ranjenih.

Pariz 7. aprila. „Petit République“ pravi, da so v Courrièraru spravili iz premogokopa vse polno strašno razmesarjenih trupel. Sodi se, da so se ponesrečenci v svojem obupu med seboj krali in mrlili.

Rim 7. aprila. Iz nove odprtine na Vezuvi se vlija lava na dve strani in se je že na 3 km približala hšam. Med prebivalstvom vlada silna panika.

Rim 7. aprila. Lava je preplavila vas Boscorecase. Vojaki so rešili prebivalstvo.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Začetkom tedna so pričeli z realiziranjem aprilovih engagementov, ki vključujejo pričakovanih prihodov. Izkazalo se je, da so bili dozdavnji pseudo-špekulantje resnični kupci blaga ter so le neznatne množine prišle do obračunavanja razlik — večinoma pa se je zahtevalo blago, kar je učinkovalo hkrati na dve strani — kovali so iz tega besisti in hosisti svoj kapital. Fluktuacija kurzov je bila zato tudi obsežnejša, posebno še, ker so tudi inozemske žitnice, kakor Chicago, New-York i. dr. naznanjale večjo gibljivost. Lepo vreme je tudi podpiralo obestranski: slana in mrzlih jutrih je šla na roko hosistom, poznejše gorko solnce pa zopet besistom. Ponudbe odgovarjajo poprašenju, vsled tega so postale cene raje trje nego popustljive, tem bolj, ker se imetelji pri količnejšem konzumu radi pomaknejo v rezervo, da z manjšimi ponudbami ojačijo trg. Ker je poleg tega trdih pšenice v razmerji s potrebo le malo, je umljivo, da je te vrste blago nerazmerno dražje od mehkih provenijenc, ki so kolikovitostno v zadnji letini dobro uspele, kakovostno pa jako slabo — večinoma je blago zelo lahko.

Pšenica je v prvih dneh tekočega tedna omahovala, ojačila pa se je v naslednjih dneh znatno ter dosegla boljše kurze in boljše efektivne cene. Semtertje dobe nadvlado besisti, ki se pa čez dan umaknejo navalu hosistov — izključeno ni, da bomo v aprilu doživeli presenečenja.

Koruza tekom tedna nima zanimovati sprememb, malenkostni popusti enega dne se zgube v povikih drugega dne. Vsekako je značilno, da je konzum vzlic visokim cenam dovoljen.

Oves ima že nekaj časa sem neverjetno visoko ceno, od katere pa še vedno ne odneha ter do avgusta tudi ne namerava odnehati. Moka je vsled boljšega konzuma tekom tedna cene nekoliko zvišala.

Petroleji je odnehal za 3 K pri 100 kg.

Sladkor dviga cene za surovino, vendar pa so cene za rafinado v razmerji s cenami surovine dokaj prenizke — utemeljevati je to s tem, da rafinade silijo kupce k prevzemu sklenjenega blaga, zbog česar je druga roka primorana, rafinado pod dnevno ceno tovaru oddajati.

Riž tendira dvigujoče. Kava ima nespremenjene cene. Jedilno olje ravno tako.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani. Denarni promet meseca marca: Sprejemki 131.768 K 73 v, izdatki 126.769 K 89 v, skupaj 258.538 K 62 v. Skupni denarni promet v prvem četrtletju 1906. 786.371 K 68 v. Saldo posojil dne 31. marca 1906. 1.358.553 K 59 v.

Poslano. *)

Slavnemu uredništvu „Slovenca“!

Z ozirom na to, da izvolite omenjati mojo osebo v zvezi z demonstracijo pred hišo dr. Šustersiča izjavljam, da sem bil navzoč le iz radovednosti, v lastni družbi in brez vsake aktivne udeležbe pri demonstracijah, kot nepristranski gledalec, ker ne gojim do političnih strank niti subjektivnega niti objektivnega zanimanja. Res pa je, da me je družba, v kateri se je nahajal tudi Vaš poročevalec pravnik Kremžar, brez vsakega povoda od moje strani poizkušala dejansko insultirati; pustil sem posredovati slavno policijo, ker ni moja navada, omadeževati si svojih rok pri mobu, bodisi te ali one barve. V dokaz pa, da sem dostojno cenil nad vse fini, taktični in gentlemanski slog. Vaše opazke, Vas uljudno obveščam, da sem dotično številko cenjenega lista z največjo naslodo porabil na samotnem kraju v higijenične namene.

Sprejmite zagotovilo najodličnejšega spoštovanja, s katerim sem

1305 vdani Vam Levstik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa z kon.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolezni utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V stekleničah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, razširjen z varnostno znamko in podpisom.

Industrija 1272 1
potisnani in papirni pločevine
Dunaj, XIX 2, Bachofengasse 8
izdeluje kot specialiteto
pločevinaste in papirne plakate,
vse litograf, tiskovine, pridvične pločevinaste
napisne table. Na zahtevo oferte in vzorce.

Da, da, kogar ne mara suš-e.
tega pobor- zati-va april, tako se
šali marsikateri pokašljujoči bolnik, kadar
mu slučajno odleže. Pa tudi nevarni april
zanesljivo odide, ne da bi uresničil nevarni
pregovor, če bolnik začasa poseže po uspeš-
nih zdravilih. Da je takšno zdravilo lekar-
narja Thierryja balzam, dokazuje knjižica s
tisoči izvirnih zahvalnih pisem, ki jo na za-
htevo pošlje vsakomur zastoj in poštene
prosto lekarnar Thierry v Pregradi pri
Rogatcu. Glej tudi današnji inserat.

Se dobi povsod!
Kalodont
885 neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi
priporočen:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaže
prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in
je ob najboljšem okusu izredno poceni.
Prištan samo z imenom **Ivan Hoff**
in z levo varstveno znamko.
Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev Dobiva
se povsod.

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetilnica brez inštalacije in
nevarnosti Poraba 11/4, kr. na uro 2.452 39

Poslovno varno in
varno omrežje in po-
natiskovanje kozoivo.
Edino pristen je Thierryjev
balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslovno, neprekosno
proti slabemu prebavljanju, krcem
želodcu, koliki, kataru, prsim
boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic „li 1 velika specialna
steklenica s patent. zamaškom
K 5.— franko.
Thierry-ovo centifolijsko mazilo,
povsod znano kot non plus ultra
proti vsem še tako starim ranam vnetjem, rinitvam, ab-
scesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3 60
se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogatški Slatini.
Brošura s tisoči izvirnih zahvalnih pisem gratis in franko
V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih
drogerijah. 4 5.— 16

Protin
revmatske
bolečine
samo 781 23
mazilo ZOLTÁN!
Tako pristno dobro s edinstvo za vdrg-
nenje se dobva po vseh večjih lekarnah
po 2 K brez poštnine. Po pošti razpošilja
lekarna
Zoltán v Buda-pešti.

Protin
revmatske
bolečine
samo 781 23
mazilo ZOLTÁN!
Tako pristno dobro s edinstvo za vdrg-
nenje se dobva po vseh večjih lekarnah
po 2 K brez poštnine. Po pošti razpošilja
lekarna
Zoltán v Buda-pešti.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodnom 1 K.
Blagorodnemu gospodu **M. Levstiku**,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vo e.
Dovolim, da to javno oznamite, ker
je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.

Dež. lekarna M. Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
 poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
iabul. mostu. 48—14

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Go-
spod Vinko Sket 10 K ki jih je daroval Ivan
Valencič v Trnovem. Ludovik Jelšnik, c. kr.
davčni pristav v Črnomlju. 9 K. Skupaj 19 K.
Lepa hvala! Živeli!

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6. 9. zv.	742.8	6.8	sl. jg. zahod	jasno	
7. 7. zj.	743.9	0.6	sl. sv. zahod	jasno	
2. pop.	741.9	19.0	sr. sv. zahod	skor. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura: 7.3°, nor-
male: 7.9°. Padavina v mm 0.0.

+
Tužnim srcem javljamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest, da je naš preljub-
ljeni soprog, oziroma oče, brat in
stric, gospod

Flojzij Kos
restavrater pri „Levu“

danes v soboto ob 10. uri dopoldne
po dolgi in mučni bolezni, previden
s sv. zakramenti za umirajoče v
29. letu starosti, mirno preminul.

Pogreb predragega rajnika se
vrši v ponedeljek, dne 9. t. m., ob
6. uri iz hiše žalosti Marije Terezije
cesta št. 16 k Sv. Kristofu.

V Ljubljani, 7. aprila 1906.
Beti Kos, soproga. — **Franjo Kos**,
sin. — **Beti Kos**, hči. 1309

+
Potrti najgloblje žalosti, jav-
ljamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da je naša nad vse
ljubljena soproga, najboljša mamica,
oziroma snega in svakinja, gospa

Marija Wigele roj. Vilar
učiteljeva soproga

danes, dne 6. aprila ob 11. uri do-
poldne po dolgem, mučnem trpljenju,
previdna s svetotajstvi za umirajoče,
v 30. letu svoje starosti mirno v
Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bode v
nedeljo, dne 8. aprila ob 5. uri po-
poldne.
Pokojnico priporočamo v blag
spomin. 1298

V Starem trgu, 6. aprila 1905.
Ferdo Wigele, soprog. — **Mimica**,
hčerka. — **Ferko**, Milan, sinova. —
Marija Wigele, tašča. — Šol. sest.
Miroslava, Olga, Marija, svakinje.

+
V neizrekljivi bolesti in potrti od
najgloblje žalosti naznanjajo podpi-
sani vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem tužno vest, da je njih
iskreno ljubljena, nepozabna soproga,
oziroma mati, sestra in teta, gospa

Ivana Orešek
roj. Kozjek
hišna posestnica

55let stara, po dolgi mučni bolezni,
previdna s sv. zakramenti za umi-
rajoče, izdihnila svojo blago dušo.
Pogreb drage rajnice bo v pone-
deljek, dne 9. t. m., ob 3. uri po-
poldne iz hiše žalosti Sv. Petra
cesta št. 44 na pokopališče k Sv.
Kristofu, kjer se položi k večnemu
počitku v rodbinsko gomilo.

Sv. maše posmrtnice se bodo
darovale v župni cerkvi Sv. Petra.
Pokojnico priporočamo v molit-
ev in blag spomin. 1307

V Ljubljani, dne 7. aprila 1906.
Fran Orešek, zasebnik, soprog. —
Fanci in Ivana Orešek, hčeri.

+
Tužnega srca naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naš iskreno ljubljani sin,
oziroma brat in bratranec, gospod

Otmir Fajdiga
dijak V. gimnazijskega razreda

danes ob polu 4. uri zjutraj po
dolgi bolezni, previden s svetimi
zakramenti za umirajoče, v 17. letu
starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika pojde
v nedeljo, 8. t. m., ob 5. uri po-
poldne iz hiše žalosti Sv. Petra
cesta št. 19 na pokopališče k
Sv. Kristofu, kjer se bodo položili
zemeljski ostanki k zadnjemu po-
čitku.

Svete maše zadušnice se bodo
darovale v raznih cerkvah.
Predragega pokojnika priporo-
čamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1906.
Žalujoči ostali.

+
Tužnega srca naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naš iskreno ljubljani sin,
oziroma brat in bratranec, gospod

Otmir Fajdiga
dijak V. gimnazijskega razreda

danes ob polu 4. uri zjutraj po
dolgi bolezni, previden s svetimi
zakramenti za umirajoče, v 17. letu
starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika pojde
v nedeljo, 8. t. m., ob 5. uri po-
poldne iz hiše žalosti Sv. Petra
cesta št. 19 na pokopališče k
Sv. Kristofu, kjer se bodo položili
zemeljski ostanki k zadnjemu po-
čitku.

Svete maše zadušnice se bodo
darovale v raznih cerkvah.
Predragega pokojnika priporo-
čamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1906.
Žalujoči ostali.

+
Tužnega srca naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naš iskreno ljubljani sin,
oziroma brat in bratranec, gospod

Otmir Fajdiga
dijak V. gimnazijskega razreda

danes ob polu 4. uri zjutraj po
dolgi bolezni, previden s svetimi
zakramenti za umirajoče, v 17. letu
starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika pojde
v nedeljo, 8. t. m., ob 5. uri po-
poldne iz hiše žalosti Sv. Petra
cesta št. 19 na pokopališče k
Sv. Kristofu, kjer se bodo položili
zemeljski ostanki k zadnjemu po-
čitku.

Svete maše zadušnice se bodo
darovale v raznih cerkvah.
Predragega pokojnika priporo-
čamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1906.
Žalujoči ostali.

Zahvala.
Povodom smrti našega ljublje-
nega očeta, gospoda
Ivana Grajerja
in blage sestre gospodične
Mare Grajerjeve
izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas ob
smrti preblagih pokojnikov tolažili,
najiskrenejšo zahvalo.
Zlasti se zahvaljujemo preblago-
rodnemu gospodu Ivanu Hribarju,
županu stolnega mesta, za izkazano
čast, gg. magistratnim uradnikom za
mnogobrojno udeležbo, faranom iz
vodiške in sosednih far, za mnoge
izraze srčnega sočutja, za krasne
vzveze, poklonjene dragemu rajniku
in blagi pokojnici, in vsem, ki so
spremili nepozabna umrla k zad-
njemu počitku.
V Ljubljani, 7. aprila 1906.
1302 **Žalujoči ostali.**

Pomladno zdravljenje.
Prvi pomladni tedni so navadno čas, v
katerem se išče ozdravljenje motenj te-
lesnih funkcij, ki je nastalo po zimskem
načinu življenja. V ta namen opozar-
jamo na 94—1

MATTON
GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina
kakor za samostojno zdravljenje, kakor
tudi za predzdravljenje varil, Marljane to-
plice, Franzensbad in druga od zdravni-
kov priporočana zdravilišča.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Miza in stoli za obednico
se ceno prodajo v Sodnih ulicah št. 2
II. nadstr. na desno. 1297

2 prava, 7 tednov stara
bernhardinca
s pasmo se prodasta v Kolodvorskih
ulicah št. 7. Cena K 56.— 1306

Stanovanje
solnčnate lege, obstoječe iz 2 do 3 sob,
kubinke, poselske sobe in drugih prit-
klin, se išče za starejšega odličnega
gospoda, samca, za mesec avgust.
Ponudbe pod „na Osojah 69“
na uprav. „Slov. Naroda“ pod „št. 1300“. 1308—1

Išče se bolj priletna 1300
gospodinja
ki zna dobro kuhati za na deželo.
Samo take, ki se morejo izkazati z iz-
pričevati, ki pa jih pošljejo lahko samo
v prepisu, naj vložijo svoje ponudbe na
uprav. „Slov. Naroda“ pod „št. 1300“.

Priden
sodarski pomočnik
brez orodja, za izdelovanje kadi za
drezog, dobi dobrega zasluzka za 4—6
tednov pri tvrdki **M. Rosner & Co.**
na Marije Terezije cesti št. 16 v
Ljubljani. 1293—1

Zbiralec las in brivci
na deželi!
Tvrška
Henrik Bergmann & sin
v Trhové Kamenici na Češkem
plačuje za odstrižene lase najvišje cene
in skuša po tej poti z vami stopiti
v zvezo. 1294—1

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 1284
Išče nujno!
več plačilnih natakaro za Ljubljano in zu-
naj, 4 sobarice izvrstna mesta za letne slu-
žbe, prodajalke za večjo trafiko, z izpriče-
vali ima prednosti, vrtnarja obenem vratarja
na neki grad, sluga h gospodi za Celje,
hišnega slugo za restavracijo itd. Priporo-
čajo se toplo: 2 brhki, samostojni, varčni in
snažni kuvarici z dolgi in dobri letnimi
izpričevati najboljšega slovesa.

Gostilna in žrnanjarija

s pripravo, tudi jako pripravna za pekarstvo in mesarstvo, se odda.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

1287-1

1 ali 2 učenca

sprejme v ponk vseh mlekarstvenih opravil

Centralna mlekarica v Šk. Loki
s prostim stanovanjem in hrano. —
Vstop 15. aprila t. l. 1304

Meblovana soba

s predsoho (kubinja) in sicer s hrano ali brez hrane se odda takoj ali pozneje.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

1288-1

Dobro ohranjeno

opravo

za špecerijško trgovino, police in puht. kupi Franc Šušteršič v Zupah, pošta Št. Vid pri Ljubljani. Poudbe sprejema do Velike noči. 1291-1

Proda se

Medenova hiša

v Cerklju, sama ali pa z vsem pripadajočim poslopjem, vrtom in gozdom vred. — Več se izve pri Ivanu Modicu v Novi vasi pri Rakeku.

1264-1

Na revmatizmu

in protinu bolnim rada zastoj pismo sporočim, kako sem mukepolnega, trdovratnega trpljenja v kratkem času popolnoma ozdravela. Brigita Stih, hiš. pos. žena Monakovo (München) Linprunstr. 13.

1031-2

Posojilnica v Radovljici

razpisuje službo

praktikanta

z začetno plačo K 80— mesečno. Prošnje je vlagati do 16. aprila t. l.

1299-1

Ravnateljstvo.

Čakajte

če Vam je treba nabaviti crevlje

ker izide veliki slovenski krasotni katalog, ki ga bo že ta teden

F. Szantner v Ljubljani

razpošiljal zastoj in poštne prosto. 998

Nakupna prilika!

34 kosov 6 gld. Srebrno jedilne oprave iz nespr. menilnega, vedno belega Gloria-srebra je velika tvornica kovin zaradi izpraznitve vse zaloge oddala samo za majhno odškodnino delavskih moči, in sicer:

6 najfinjših namiznih nožev,
6 amer. viljo iz Gloria-srebra iz 1 kosa,
6 amer. jedilnih žilo iz Gloria-srebra,
12 amer. kavni žilo iz Gloria-srebra,
1 amer. zajemalnik za juho iz Gloria-srebra,
1 amer. zajemalnik za mleko iz Gloria-srebra,
1 oedilo za čaj,
1 jako fin posipalnik za sladkor,
34 kosov samo 6 gld., ki so prej stali trikrat toliko in bi te garniture ne smelo manjkati v nobenem gospodinjstvu, ker je pripravna tudi za poročno ali priložnostno darilo.
Po povzetju pošilja samo glavna zaloga

Leon Lateiner na Dunaju
1/16, Wolizelle 31. 1271-1

Krojaškega pomočnika

za veliko delo, spretnega in zanesljivega, sprejemem takoj ali čez 14 dni v stalno delo. Ravnotako sprejemem tudi

učenca.

1292-1

Franc Korošic

krojaški mojster v Radovljici.

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6,
Igriške ulice št. 6

Telefon št. 154

Posojila, predujmi, kredit!

Veliki in mali zneski pod najugodnejšimi pogoji. Preje nikakoli stroški! Nobena predznanba! Hitra izvršitev ozir. takojšnji predjem a conto. Primerna dolgoletna vračanja. Posebno ugodno za častnike, uradnike vseh vrst, stanovske osebe, penzioniste itd. Na dedščine, užitke, volila in denarne zaloge najvišji zneski brez amortizacije po 5%. (Znamka za odgovor. Nemški dopisi.) Natančno opisane zahteve pod „Sekretar“ na anonimno ekspedicijsko Edvard Braun, Dunaj 1 Rotenturmstrasse 9 1260-2

Ženitna ponudba.

Udova iz dobre hiše, 40 let stara, brez otrok, s približno 20.000 kron premoženja, se želi zopet poročiti z izobraženim in značajnim gospodom uradnikom (tudi vdovcem) ne pod 45 let starim in le v prav dobri stalni službi. 1231-3

Le resne, neanonimne ponudbe naj se pošljejo pod: „S. A. 16“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Ker nameravam zapustiti Ljubljano, prodajam vse blago svoje zaloge po

jako znižanih cenah

na kar cenjeno občinstvo še posebno opozarjam.

Čepa velikonočna

in binkoštna darila.

Z velepospotovanjem 1278-1

Adolf Wagenpfeil

juvelir in zaprisoženi cenilec

v Ljubljani na Jurčičevem trgu 2.

1278-1

Izvir zdravja so nealkoholne pijače med temi posebno

Mašnerjevi šumeči limonadni bonboni

1/2 LITRA PIVA

si napravite z zazvorom (ingverjem)

za samo 5 vinarjev

s pomočjo novih šumečih bonbonov firme

A. Mašner, Kralj. Vinohrady.

Dobivajo se povsod, posebno v zalogi v Pragi, Ferdinandove ul. 36.

Najboljše sredstvo proti pihanosti, obenem cenol

Čisti kri, dela lahko glavni!

Uspešno za zdravje in za žep! 1273-1

1296-1

Velikonočne praznike

daje najcenejše: obleke za dame, gospode, deklice in dečke kakor tudi klobuke in slamnice za gospode in dečke - - -

„Angleško skladišče oblek“

- - - O. BERNATOVIC - - -

v Ljubljani, na Mestnem trgu šte. 5.

Stavbišče!

V Spodnji Šiški nasproti žele je naprodaj več lep. ležerih parcel za zidanje. Cena: eno do dve in pol krone za kvadratni meter. 1290-1

Pozve se pri odvetniku gosp. L. Vencajzu, ali pa pri lastniku v Florjanskih ulicah št. 1 v Ljubljani.

Spretnega

akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

17-28

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, jako mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-; Pošilja se fanko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštnih stroškov. 787-6

Benedikt Sachsel, Lob. s 35. pošta Pízen na Češkem.

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3
pod „Narodna kavarana“

Od 8. aprila do 14. aprila 1906:

Zanimiv pohod 1279

Carigrada.

Iz proste roke se prodaja v lepi leži ob Savi ležeče arondirano posestvo

obstoječe iz 40 oral bukovega gozda, 25 oral njiv in travnikov.

Prav pripravno je za napravo apnenice, ker je kamen in kurivo na mestu.

Cena je primerna.

Naslov lastnika pove upravništvo tega lista. 307-1

Proda se hiša

zaradi starosti, v najbolj prijaznem kraju ob glavni cesti v Spodnji Šiški. Pri hiši je več prostora za vrtom. V hiši je tudi od nekdanj vedno dobro idoča pekarija. — Naslov pove upravništvo „Slovenskega naroda“.

1276-1

Pozor! Trgovci!

Prej 140 sedaj 150 kosov finega peciva 951-7

samo za 2 K razpošilja po povzetju

EMIL BRANDT

tovarna sladčic v Kranju.

Večja naročila se ceneje

Osební kredit za uradnike,

častnike, učitelje itd. Samostojni konzorcij Uradniškega društva za hranilne vloge in predume dovoljuje posojila na osebni kredit pod najzmernejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim odplačilom. Posredovalci so izključeni. Naslove konzorcijev naznani brezplačno osrednje vodstvo Uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25. 1164-3

Stari komisni čevlji

že predelani ali še nepredelani, kakor tudi škornji se dobivajo en gros najceneje pri 1234-3

L. Pressburger & sin

na Dunaju XX. L.

J. BANN

izdelovalec vozov

na Dunajski cesti št. 31

priporoča zalogo novih in obrabljenih

VOZ

od navadne do najfinše izdelave po najnižji ceni. Izvršuje tudi vsa popravila.

Sprejmejo se trije učenci za sedlarsko obrt. 1165-2

Zaloga vina.

Pristnega vrlo okusnega 1000 bktl. vina, šilera in belega ima na prodaj postavljeno na kolodvor Zabok-Hrvaško Zagorje po hektoliter 15 gld. 1158-2

Jakob Majdič

pošta Oroslavje, Hrvaško.

Izjava.

Podpisano županstvo si šteje v dolžnost, da izreče Kranjski stavbeni družbi v Ljubljani za točno, solidno in sploh vzorno stavbo tukajšnje mestne klavnice tem potom javno priznanje. 1289

Mestno županstvo v Škofji Loki

duc 5. aprila 1906.

Narodn. gospodarsko društvo

v Starem trgu pri Ložu

bo imelo

dne 22. malega travna ob 4. uri popoldne

redni občni zbor

v mlekarstvenih prostorih v Starem trgu pri Ložu.

Spored.

- 1.) Pregled letnega računa 1905.
- 2.) Volitev 5 udov načelnstva.
- 3.) Volitev 5 udov nadzorstva.
- 4.) Razni nasveti. 1263



Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno od 8. aprila do 14. aprila 1906: 1266-1

Oberammergau.

Pasijonske igre:

Kristusovo trpljenje.

Potovalca

za šivalne stroje sprejmeta 12403

IVAN JAX & SIN

v Ljubljani.

Nap odaj ste 2 lepi skora, popo noma no

harmoniki

ena gramatična, ena pa francoski sistem.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

1039-3

Drva za kurjavo

kakor tudi žaganje za pakovanje in stelo se lahko dobi v parni žagi A. DEGHENGI z čenši s 1. aprilom po jako ugodni ceni. 1185-3

Sprejem mladega

trgovskega pomočnika

ki je zmožen korespondence ter ima veselje do potovanja. Vojašine prosti imajo prednost. Vstop z majem.

Ponudbe na trdko Ant. Jelenec v Idriji. 1220-3

Pod ugodnimi pogoji se prodaja Zagorju ob Savi

majhna vila

in zraven okoli 400 kvadratnih metrov sveta, pripravnega za zidanje. Vse vkup leži ob deželni cesti in je pripravno za vsako kupčijo ali obrt. 1193-3

Pojanilo daje Josip Rossi v Trbovljah.

V najem se odda dobre idoča

opekarna

(eegelnica) na lepem kraju, pol ure od kolodvora. Daleč na okrog nima nobene konkurentije. Kuri se lahko premogom ali z drvmi. 1292

Natančneja pojasnila daje lastnik Janez Narobe, posestnik v Zgor. Pirničah, pošta Medvode Gorenjske

10.000 kilogramov raznovrstnega svežega

travnega semena

kakor tudi drugih krmilnih in zelenjadnih semen je ravno kar došlo iz Švedske in se prav ceno dobiva v semenski trgovini Alojzij Korsika v Ljubljani, v Selevu govih ulicah šte. 5. 1181-3

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini s papirjem,

1 vajenec za trgovino in

1 vajenec za tiskarno

se sprejmejo takoj pri trdko

FR. IGLIČ na Mestnem trgu. 1125-3

V „Narodni kavarni“

se takoj sprejmeta 1256-3

jutrnji plačilni marker in učenec.

Istotam se oddajo v drugo roko sledeči časopisi: „Arbeiter Zeitung“, „Fremdenblatt“, „Ill. Extrablatt“, „Die Zeit“, „Agrar Tagblatt“, „Hrvaško Pravo“, „Pokret“, „Novi List“, „Interessantes Blatt“ in „Wiener Bilder“.

Fran Krapeš, kavarar.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvaško zavarovalno združenje

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta ZAGREBA.

leta zavaruje na štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premije, živino in prideleke proti ognju po najnižjih cenah. 1552-45

Vsa pojasnila daje:

Podružnica „CROATIE“ v Trstu.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške

Stanovanje

Stoječe iz 2 sob, predsoba, kuhinja
in pritlikin v I. nadstr. se odda za 1. maj.
Natančneje v Rožnih ulicah 41,
nadstr. na desno. 1249 2

Akviziterje

sprejema pod jako ugodnimi pogoji
banka „SLAVIJA“.

Tozadevne ponudbe je pošiljati ge-
neralnemu zastopu banke „Sla-
vija“ v Ljubljani. 1088-3

Prosim zahtevajte - - franko

prospekte in vzorce naj-
boljšega
štajerskega moškega in
ženskega lodna (raševina)
za lovec, gozdarje in turiste
kakor tudi vse modno blago
za moške in dečke obleke,
povr nike, ulsterje od naj-
cenejše do najfinije kako-
vosti od prve izvozne firme
za loden Vincenc Oblack,
c. kr. dvorni dobavitelj za suknjo, Gradec, Murgasse 9, 25.

Velikanska pesa

zgodnji grah, visoki in pritlikavi
ruski lan, vse vrste delce, posebno
za čebelnjo pašo, esparseta, facelaj
in rarijak, vse vrste travnih semen
za napravo ali izboljšanje senože-
ti, kakor tudi vse vrste zelenjavi in
cvetlic, zajamčeno kaljivo pri

Peter Lassniku
na Marijinem trgu v Ljubljani.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. d. v
vsakodni iz-
delavi. Že 30
let so najbolj
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
varnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijalitet: Štedilna ognjišča
za hotela, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doplačilu
namiki. 1255 49

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wele 18, Gorenje 37, 18

Ugodna prilika! Pristni solin- genski in ameriški stroji za striženje las.

Namesto K 9, samo K 4-50! la solin-
genski stroj za striženje las s 3 natekljivimi
grebeni za 3, 7, 10 mm
dolge lase, ki z njim lahko
vsakdo takoj striže lase.
Prav pripravo za domačo
rabo in za brivce K 4-50; ameriški model z
vzmetjo znotraj K 5-; stroj za striženje
brade K 4-20, brilni aparat model „Star“ z
varstveno pripravo K 3-; brivce K 1-50,
la konjske škarje K 4-60, la pasje škarje K 4-
Dokler bo kaj zaloge se bo prodajalo 500
poljskih kukal namesto po
K 40- po K 10-; za na
prostem, za gledališče, mor-
narstvo, model „Zeus“ 144mm
s 6 ahromatskimi objektivji iz
gorskih kristalov, s kompa-
som, pref. usnatim tokom,
jermenom in vrvič za K 10-; damska ve-
likost K 8-; Pošiljajte po povzetju. Za ne-
ugajajoče denar nazaj. Velik specialni katalo-
g o optičnem blagu za 30 h v znamkah
WEISSBERG, Dunaj, II., Untere-Donau-
strasse 23 i. 1005-2

Konfekcija tudi po meri.	Krasne bluze, krila, otroške obleke, predpas- nike, perilo, krstne oprave.	Fine kravate, moderce modno blago, nakitno blago, potreb- ščine za šivanje.
M. Kristof	Stari trg št. 28.	Zanesljivo nizke cene.

A. KUNST

— Ljubljana —
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero
Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere so shranju-
jejo in zaznamujejo. — Pri sunanjih
naročilnih naj se blagovoli vzorec vpo-
slati.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje suknja
na par.

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.

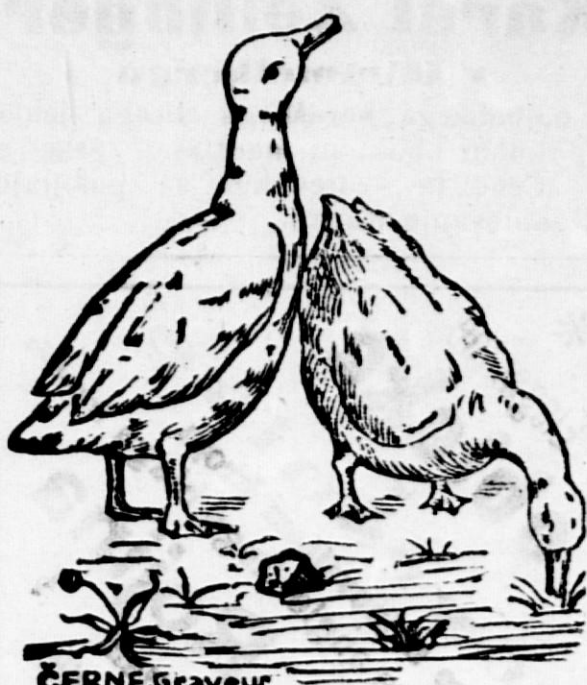
Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidna cena.

Lepo stanovanje

v II. nadstr. s 3 sobami v sončnati
leži in s porabo vrta se ceno odda
v najem.

Več na Kuhnovi cesti št. 23,
pritlično, desno. 1257 2



Perje in puh

najboljše kakovosti ceno pri
Antonu Šarc v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 8. 8

Prodaja na drobno in debelo.



Marijin trg št. 1.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Največja zaloga najtinejših
barv

za umetnike od dr. Schönfelda & Co.
Fine oljate barve za študije, akva-
relne barve, trde in tekoče, tempera-
barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreda. Zlate in razno-
barvne bronze. Pristno in kovinsko
zlat, srebro in aluminij v listih.
Štampiljske barve. Oglike za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko
platno in papir. Paleta, škali e za
študije. Čopiči za umetnike, slikarje in
pleskar e.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za
vzorke po najnižji ceni, najnovejše
in moderne suhe, kemične,
prstene in rudninske barve.
Aparati, barve in predloge za
žgalno slikanje.

Velika izbira

lesnih izdelkov
za žgalno slikanje.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene
mizarje in hišne posestnike itd.
priporoča 1277-1

Adolf Hauptmann

Prva tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in steklarskega
kleja.

Prodaja najboljšega mizararskega
lima

po najnižji ceni,

karbolineja
samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za
podebarje in zidarje.

Ustanovljeno 1832.

Zahtevajte cenike!

Ključavničarstvo

gn. Fasching-a vdova

Poljanski
nasip št. 8
(Reichova hiša.)



Salon

za moderne damske klobuke

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg št. 17.

Damski klobuki

za pomladansko sezono 1906.

Svoj bogato ilustro-
vani cenovnik nakiče-
nih damskih klobukov
za leto 1906 pošil-
jam gratis in franko.
Poprave se izvrše
hitro in kulantno.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu
1904 in z zlato kolajno in križcem
v Londonu 1895.



ANTON PRESKER, krojač
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepremočljivi-
vih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
azorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Modni kangarni. Loško suknjo.

Ostanki za polovico cene Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice št. 5.

Seno in slama

vse v balsh, se ceno prodaja na skla-
dišču, Martinova cesta št. 10. 974-4

Odda se takoj mala

manufakturna trgovina

v Ljubljani na dobrem prostoru, event.
tudi brez vse zaloge, vendar z vsem
inventarjem.

Ponudbe pod šifro „J. P. 500“
na upravl. „Slov. Naroda“. 1258-2

Št. 11.118.

1197-3

Razpis ustanove.

Pri mestnem magistratu v Ljub-
ljani je podeliti za tekoče leto ustanovo
v znesku 200 K, osnovano po občin-
skem svetu 1879. leta povodom praz-
novanja srebrne poroke Njih Veličanstev.
Pravico do te ustanove imajo štirje
obrtne nadaljevalno šole obiskujoči
učenci, ki so ubogi in pa lepega ve-
denja in je prošnje opremljene s po-
trebnimi dokazili vlagati do 20. aprila
t. l. potom šolskega vodstva.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 22. marca 1906

Prostovoljno se prodaj bivše sodnijsko poslopje v Litiji

to je enonadstropna hiša s pritlikinami
in vrtom v neposredni bližini novega
uradnega poslopja, pripravna za vsako
obrt. — Dalje se istaklo prostovoljno
prodaj 7 različnih hiš deloma z zem-
ljišči v Zagorju ob Savi, tudi priprav-
nih za vsako obrt, ali za stanovanja.

Resne ponudbe sprejema in daje
pojasnila posestnik Ivan Omerzu,
trgovec v Lokah pri Zagorju ob Savi.
1082-3

Veletrgovina z vinom

Fellin & Dall'Au

v Ljubljani, na Mestnem trgu 17

priporoča svojo 1219-2

veliko zalogo

naravnih in najboljših

tirolskih vin

iz lastnih goric na drobno in na de-
belo ter jih pošilja v lastnih sodčkih
in steklenicah po liter vsebine.

Cene jako primerne.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura z lepo verižico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 25
krasnimi podobami, zelo zabavna; 1 zelo
elegantna broža najnovejše oblike; 1 lepa
kravatna igla s simboli briljantom, 1 krasen
kolij iz orient. biservov, s patent. zakle-
pom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin
usnat mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotke s jantarem 1 gar-
nitura ff. double-zlatih mansetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom,
1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predme-
tov za dopisovanje in še 200 raznih
komadov, vse, kar se potrebuje hiši
zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštenu povzetju za 2 gl. ras
pošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1275

Mnogo priznanih pise n.

Najcenejše

se kupi

perilo, vence in
kravate, šopke
moderce, za neveste
ltd. ltd.

pri tridki

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

in
na Sv. Petra cesti št. 31.

Franc Jožefova
grenčica
"pravzaprav reprezentant grenčic"
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

SELE & KARY - jev
FREDIN
Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obnovo rumeno in črno. Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcalis, oscaris, cheuroux in lakovega usna. DUNAJ, XII, 1.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznani izraben Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno kmo.
Priporočila in sprilčevala
rasnih uradov in najstrovejših tvrdk so na raspolago.
Centralni urad: 1182 2
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina
našega sistema v prometu.
Zelo majhna poraba goriva.
Najcenejši obrat
Langen & Wolf
tovarna za motorje
na Dunaju, X.,
Laxenburgerstrasse 53.

Najcenejša vožnja v Ameriko!
Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
Vozne liste prekrbi in daja brezplačno pojasnila 10
edina oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Restavracija pri „Levu“, Marije Terezije cesta
priporoča slavnemu občinstvu izvrstno, vsak dan sveže
pivo Bock, bavarsko in puntigamsko marčno pivo
v sodcih in steklenicah.
Izborna mrzla in topla kuhinja.
Na razpolago je slavnemu občinstvu 1286 1
električen klavir.
Za mnogobrojni obisk se priporoča
Beti Kos, restavraterka.

R. Kirbisch, slaščičarna v Ljubljani
na Kongresnem trgu št. 8
priporoča 1282-1
za Veliko noč bogato izbrano zalogo
pirhov, velikonočnih zajcev, atrap in različnih bonbonjer, dalje vsak dan sveže pince, tituli, orehove, mandljeve in rozinove potice, prežce, šartelj, torte, naj-finejše pecivo in bonbone.
Zunanja naročila točno.

Sive koroške kose
izdeluje
tovarna
za kose
Karel Zeilinger
v Himmelbergu
iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1232-2
Cene in vzorec kos se pošiljajo na zahtevanje franko.

Elegantne obleke
in
povrtnike
po najnovejšem kroja
Jos. Rojina
iz pristnega angleškega blaga priporoča
v Ljubljani
Selenburgove ulice št. 5.

Varuj ženo!
Za vsako rodovino važno ilustrirano knjigo o premoženju in blaginji s otroki raz-
ložila s prepisi več tisočev
sahvalnih pism tajno sa
90 h v avstrijskih
osipa A. KAUPA
Berolin S. W. 220
Lindenstrasse 60.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 44-14
VOZOV.

Nova trgovina
s suknem, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom
JOS. PETKOSIC
Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Knjižna novost!
A. Škerc:
Mučeniki.
Slike iz naše protireformacije.
Cena: broš. z izvirno risbo na naslovni strani 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h, po pošti 20 h več.
Ta najnovejša Škercova pesniška knjiga obsega petdeset epskih pesnitev iz zgodovine slovenske protireformacije. Reakcija zoper protestantizem se je bila začela že za Trubarja. Ko pa je zasedel ljubljansko škofijsko stolico Tomaž Hren, so se začeli hudi časi za slovenske protestante. To reakcijo nam slika Škerc v plastičnih epskih pesnitvah na podlagi zgodovine in v njenem duhu. Vsak izobražen Slovenec se mora zanimati za zgodovino svojega naroda, torej tudi za slov. protestante, ki so po dolgem upiranju podlegli kot pravi mučeniki za svoje prepričanje, tako, da jim mora izkazovati svoje simpatije in spoštovanje vsak napreden Slovenec 64-35
Knjiga je izšla v založbi
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani.

Käthe voda za prsi.
Največji kras žene so lepe prsi.
Senzacionalno sredstvo v dosegu krasnih prsi, dosedaj neprekošeno po svojem presenetljivem učinkovanju. Käthe voda za prsi se rabi le zunaj, zaradi tega se porabi pri vsaki konstituciji. Käthe voda za prsi se izdeluje samo iz rastlin in je popolnoma neškodljiva. Cena steklenici 4 gld, steklenice za poskušnjo 2 gld. 50 kr. s navodilom o uporabi. Creme proti spuščanju, v sedanjosti najboljše čistilo sredstvo za polt, neškodljivo in brez živega srebra. Lončki à 1 gld. in 1 gld. 75 kr. Zraven spadajoče mile 50 kr, puder 1 gld. Razpošilja di akretno proti povzpetju gospa Käthe Mänzel, Dunaj, XVIII., Schulgasse 3, 1270-1
I nadstropje, vrata 11.

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Filijalke: Postojna, Kočevje, Kranj, Novo mesto.
Najkoristnejša darila so
SINGERJEVI
šivalni stroji.
Napredaj so vseh prodajalnicah s tem polgostoječim kazalom.

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tlá
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
V Ljubljani:
Anton Stacul, Selenburgove ulice.
V Škofji Loki: Matevž Žigon; v Kranju Fr. Dolenz;
v Postojni: C. Pikel. 1069-3

Popolna razprodaja.
Zaradi opustitve trgovine rajnega gospoda Josipa Umeka v Ljubljani, Stari trg št. 10 razprodajalo se bo vse blago, kot:
biči, bičevniki, vrvi in vrvice, klobuki, čepice, peresa i. t. d.
Pozor, kramarji z dežele!
Kupcem celih partij posebno znižane cene.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnanstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga na Trbiž.** Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, 181, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Plzna Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Zahvala in priporočilo.
Slavnemu občinstvu, osobito pa stalnim gostom se najtopleje zahvaljujem za izkazano mi zaupanje v restavraciji „pri Roži“ in naznanjam, da sem prevzel
restavracijo
„na Zelenem hribu“
nasproti doleniskemu kolodvoru, zadnja postaja tramvaja.
Razen velikega, lepega vrta je na razpolago keglj šče in ne bom zamudil sl. občinstvo zadovoljiti s solidno postrežbo in oddajo samo dobre pijače in jedil.
Za obilen obisk se priporoča najtopleje z velespoštovanjem
Jakob Trontelj
restavrater. 1295

Razglas.

Državno (skupno) vojno ministrstvo namerava osigurati potom splošne konkurence predmete, označene v poleg stojećem zaznamku, in zaradi tega pozivlja, da se vpošljejo pismene ponudbe. Ponudniki se imajo ravnati po naslednjem:

I. Oziralo se bode le na avstrijske in ogrske državljane (tvrdke), katerih verodostojnost in usposobljenost je brezdvajbna.

Ponujene stvari morajo biti vsekako izdelane v tuzemstvu in iz tuzemskega materiala. Zadevne določbe obsega § 1 dobavne pogodbe.

II. Ponudniki, ki vojni upravi niso znani že od prejšnjih dajatev, imajo z izpričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

V to, da izdajajo taka izpričevala, so poklicani:

1. glede tvrdk, protokoliranih v trgovskem registru: trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajih so firme etabrirane.

2. glede onih ponudnikov, ki niso pri trgovskem sodišču protokolirani: politične oblasti I. instance, v katerih okolišju je bivališče ponudnikovo.

Izpričevala, ki jih napravijo za to poklicani organi, se ne vroče strankam, temveč pošljejo karavnost državnemu (skupnemu) vojnemu ministrstvu.

Ponudniki naj torej za napravo take listine pravočasno vložijo prošnje pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopnje) in v prošnji točno navedejo:

1. Ime in priimek (besedilo tvrdke).

2. Obrtno stroko in bivališče.

3. Za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo (v predležečem slučaju državno [skupno] vojno ministrstvo).

4. Termin za vložbo ponudb in

5. količino in kakovost predmetov, ki jih mislijo oddati.

Odlok, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, se mora priložiti ponudbi.

III. Ponudba se omejuje le na predmete, navedene v poleg stojećem zaznamku in se mora vsaka garnitura (točka) zaznamka navesti posebej.

IV. Vsi predmeti se morajo dobavati na dobavnih pogojih, konstrukcijskih risbah in vzorcih, ki leže pri železniškem in brzojavnem polku v Korneuburgu.

Podjetnikom je prosto, se obrniti na železniški in brzojavni polk, da dobe dobavne pogoje in si tamkaj ogledajo konstrukcijske risbe in vzorce.

Vojna uprava si pridržuje izrecno pravico, oddajno množino eventualno zmanjšati ali pa eventualno povišati za polovico.

Tako povišanje naročila se tudi lahko zgodi vsak čas med letom 1906 in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potreščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu in veljajo za tako naročbo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

V. V ponudbi, ki se ima napraviti po formularju, ki je naveden v tem razglasu, se mora točno in jasno navesti množina in nazvanje ponujenih predmetov, cena, povedana v številkah in pismenkah za vsak predmet franko Korneuburg, Nordwestbahnhof, in obrok oddaje. Pripomni se, da se z dobavo mora pričeti najpozneje mesec dni po prejemu naročila.

Za one pošiljave voznega blaga po železnici, ki jih po vizitaciji, pri kateri se ni pokazalo nič pomanjklivega, prevzame železniški in brzojavni polk, je dovoljeno zalagateljem olajšilo vojaškega tarifa povračilnim potom, ter se zalagateljem na dotičnih voznih listih od strani železniškega in brzojavnega polka potrdi, da je pošiljatev prešla v last vojaškega erarja.

VI. Če pa več ponudnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1. Da se zavezujejo solidarno jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev.

2. Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalni zadevi občeati z vojno upravo.

Tako skupno ponudbo imajo podpisati vsi podjetniki in povedati svoj karakter in bivališče, ime in priimek.

VII. Za zagotovljenje ponudbe je položiti varščino v znesku petih (5) odstotkov v vrednosti, ki odpade na ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kaki na uradnih sedežih vojaške intendancee poslujejo vojaški blagajnici (plačilnici).

Varščina se more vložiti v gotovini ali v vrednostnih papirjih, pripravnih za vlaganje kaveije.

VIII. V ponudbi je navesti vložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji).

Depozitni list, ki ga izda vojaška blagajnica (plačilnica) o vloženi varščini, je tudi hkrati z zapečatenim ponudbo, vendar v posebnem zapečatenem kuvertu (po obrazcu, navedenem na koncu razglaša), doposlati državnemu (skupnemu) vojnemu ministrstvu.

Opomni se, da se kuvertirane ponudbe in depozitni listi ne smejo devati skupaj v en kuvert, temveč se morajo doposlati posebej, pa vendar istočasno.

Radu vložbe jamščine naj se obrnejo ponudniki o pravem času in ne še le v zadnjih dneh pred potekom roka za vložitev ponudbe, na dotično vojaško blagajnico (plačilnico).

IX. Ponudbe ki morajo pri podjetnikih, ki niso znani drž. vojnemu ministrstvu, biti opremljene z v točki II. omenjenimi odloki trgovinske in obrtne zbornice, oziroma politične oblasti, o prošnji za izstavljenje izpričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti in depozitni listi o polaganju radija, ki se morajo hkrati pa vendar posebej vpsolati, morajo neposredno in vsaj do dne 20. aprila 1906. leta ob 12. uri popoldne doiti pri vložnem zapisniku državnega (skupnega) vojnega ministrstva.

X. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji se lahko ogledajo pri kornih intendancah, pri železniškem in brzojavnem polku v Korneuburgu, pri vseh trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogrske države, pri zvezi avstrijskih industrijalcev na Dunaju, pri trgovskem muzeju, pri ogrskem deželnem industrijskem društvu in pri zvezi ogrskih tvorniških industrijalcev v Buda-Pešti.

XI. Podjetniki morajo izjaviti v ponudbah:

da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli, in da se jim popolnoma podvržejo.

XII. Ako ima kaka ponudba v številkah in pismenkah navedene različne cene, veljajo v pismenkah navedene cene.

Ponudba veže pravno podjetnika od tistega časa, ko jo je vložil, vojaško upravo pa šele od onega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo državno (skupno) vojno ministrstvo, da je njegovo ponudbo sprejelo.

Ponudnik se odreka pravici, odstopiti od ponudbe, dalje v § 862 obč. drž. zak. in v členih 318 in 319 avstrijskega in v § 314 in 315 ogrskega trgovskega zakona nahajajočim se obrokom za sprejetje svoje obljube.

XIII. Vojna uprava si pridržuje ne omeno iz biro med posameznimi ponudniki.

Pri sicer enakih pogojih se ponudnikom, ki izdelujejo ponujane predmete sami, (producenti), daje prednost pred prekupei. Pri ponudbah je naznaniti izdelovalni kraj, oziroma od kod se dobivajo oni predmeti, ki se ponujajo (glej formular za ponudbo).

Če bi se kaka ponudba ne sprejela v vsem obsegu, temveč z zmanjšanjem ponujane množine in cene, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščanje, pri državnem (skupnem) vojnem ministrstvu vložiti pismeno izjavo, če sprejme spremembo v svojo ponudbo ali ne.

Če se ponudnik v petih dneh ali nič ali pa le nedoločeno izjavi, se bode smatralo, da sprejme modifikovano odobrenje ponudbe.

Če bi se pa od ponudkov na različne predmete, v eni in isti ponudbi skupno obseženih, sprejel le eden ali drugi, to ponudnika takoj veže.

XIV. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma sprejele ali tudi z njih potrjenjem spremenile, položeno varščino dopolniti do zneska desetodstotne pogodbene kaveije od določene dajalne vrednosti in skleniti pismeno pogodbo, katere en izvod se ima na ponudnikove stroške kolkovati s kolkom po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe, četudi se je pozval, tedaj nadomestuje pogodbo popoluoma ali deloma sprejeta ali z njegovim pritrdjenjem spremenjena ponudba v zvezi z načrtom pogojev, spadajočim k temu razglasu.

Na predstojećim pogojem na kak način ne ustrežajoče ali prepozno ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bo oziralo.

Na Dunaju, v marcu 1906.

Formular za ponudbo.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo.

Ponudba.

Kolek za 1 krono

Jaz N.

N., stanujoč v izjavljam s tem, da hočem oddajati nastopne

predmete c. in kr. železniškemu in brzojavnemu polku v Korneuburgu v spodaj navedenih množinah po pridejanih cenah in obrokih v smislu pogodbe.

Množina	Nazvanje	Cena				Oddajni rok
		za	v številkah	v pismenkah		
ponujanih predmetov n. pr.			K h	K h		
2424	komadov	osi	en	komad	.	1906
124	garnitur	železnega materiala za ogibališča	ena	garnitura		

Potrjujem:

da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje, ki jih je izdalo državno (skupno) vojno ministrstvo pod oddekom 5 E/B., št. iz leta 1906 in jih tudi razumel ter se jim popolnoma podvržem.

Za natančno izpolnitev svoje obljube jamčim z varščino K, (to je 5% dajalne vrednosti po K) obstoječe iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) katera se je, kakor potrjuje v posebnem kuvertu hkrati doposlani depozitni list, vplačala pri vojaški blagajnici (vplačevalnici) v

Ponujeni predmeti se bodo naredili v

Priložen je uradni odlok o prošnji za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti.

N. dne 1906.

(Lastnoročni podpis [ime in priimek] ponudnika, oziroma trg. sodno protokoliran vpis firme.)

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo

na

Ponudba N. N.-a za dobavitev vsled razglaša oddelek 5 E/B., št. iz leta 1906.

Dunaju.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo

na

Depozitni list o K (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) k ponudbi N. N.-a glede dobavitve po razglasu oddelek 5 E/B., št. iz leta 1906.

Dunaju.

Gledé ločene vpočiljave ponudbe in depozitnega lista se izrecno opozarja na točko VIII. razglaša.

Zaznamek predmetov, ki se imajo dobaviti.

Množina	Oznaniilo				Cene so za ponuditi
24.000*)	garnituri	male železine za skrajšane ali borovčega ali meces. lesa	male železine za skrajšane ali borovčega ali meces. lesa	za tir lokomotivne železnice	garnituro
4.046*)					garnituro
60*)					garnituro
124*)					garnituro
124*)	komadov	železnega materiala	os	za ogibališča lokomotivne poljske železnice	garnituro
2.424*)					komad
606*)					garnituro
606*)					garnituro
606*)	komadov	zavor	pripenjal	za kompletne dvojzate vozove lokomotivne poljske železnice	garnituro
606*)					garnituro
1.212*)					komad
4848*)					komad

*) Skupna potreščina za obe državni polovici.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kisa poln zrak
brez prahu. Mo-
derat komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

Novo hydro-elektro mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu — Zdravljenje
z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, Inhalatorji, celice za segret zrak, elektr.
masaža, solne kopeli, zdravilna gimnastika. Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, črevisih,
na jetrih in ledvicah, za kronično zaprtje, hemoroide, kamen, odebelelost, sladkorno bolezen, protin,
katjarje v požiralniku in jabelku. Jako močni zdravilni vreli, podobni onim v Karlovih in Marijinih varih.
1906: Oboje itav rovega ho'ela z dietetko restavracijo in novim vodovodom za sladko pitno vodo.



Najznamenitejši

kemiki in priznani zdravniki so označili
„lasno vodo Kätke“

ali pomado kot edino in najzanesljivejšo sredstvo
krepke in hitre rasti brade, in las. — V prav
kratkem času presenetljiv učinek.



Steklenica ali lonček K 2—, K 3—, poskusna steklenica K 1-40 Po povzetju pošilja samo
gospa Kätke Menzel, Dunaj, XVIII. Schulgasse 3, I. Stock, Tür 11. 1268 16

Žrebanje nepreklicno 5. maja 1906!

Loterija za ogrevalne sobe

1500 dobitkov, 55.000 kron vrednosti. Glavni dobitnik 30.000 K.
vrednosti. Srečke po 1 K.

Dobivajo se [po] vseh trafikah, loterijskih kolekturah, menjalnicah, in pri
loterijski upravi dunajskega dobrodelnega društva za ogrevalne sobe na
Dunaju, I, Spiegelgasse št. 15.
1167-2

Velika eksportna
trrdka.

Ljubljana
Dunajska cesta 12.

Franc



Keber



urar in trgovec z zlatino in srebrnino

514-18

priporoča slav. občinstvu svolo veliko zalogo ur, verižic, prstanov itd.
po najnižjih cenah.

Št. 109. Srebrna cilindar remontoarska ura na kamnih tekoča gld. 3-75.
Št. 157. Srebrna remontoarska na sidro s tremi močnimi pokrovi gld. 5-90.
Št. 155. Srebrna cilindar remont. ženska ura z močnim kolesjem gld. 4-50.

Zahtevajte najnovejši veliki cen k, ki ga pošiljam brezplačno.

Ustanovljeno leta 1870.

Seb. Unterhuber lastnik Fr. Benque.

Tovarna cementa v Weissenbachu. x Tovarna
cementnih izdelkov in umetnih kamnov. x Pod-
jetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna v Beljaku
Schulstrasse šte. 21.

Filijalka v Ljubljani

Dunajska cesta št. 73

nasproti topničarske vojašnice
se priporoča v izvršitev vseh

kamnoseških del iz umetnega kamnja
(v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele
za fasade, balkone, grobne spomenike itd.

Stopnice po naročilu narejene z železno sestavo
cementne cevi (rore)

z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd.

Plošče iz cementa (metallique)

preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah,
hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd.

Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov
na podlagi posebnega patenta.

Portlandcement in romancement iz Weissenbacha.

Proračuni stroškov zastonj in poštnine prosto.

Telefon šte. 237.

Najboljši in najpopolnejši pianino

se kupi najcenejše za takojšnje plačilo
ali tudi na najmanjše mesečne obroke,
tudi za provincije, samo naravnost od
tovornicarja

Henrika Bremtza,

e. kr. dvornega založnika

v Trstu, Via G. Boccaccio 5.

Katalogi in kondic. gratis in franko.
66 14

Klobuke
cilindre in
čepice
v najnovejših
faconah in v velikih
izberah
priporoča
Ivan Soklič.
Pod franc. št. 2. Pustina elek. železnice.

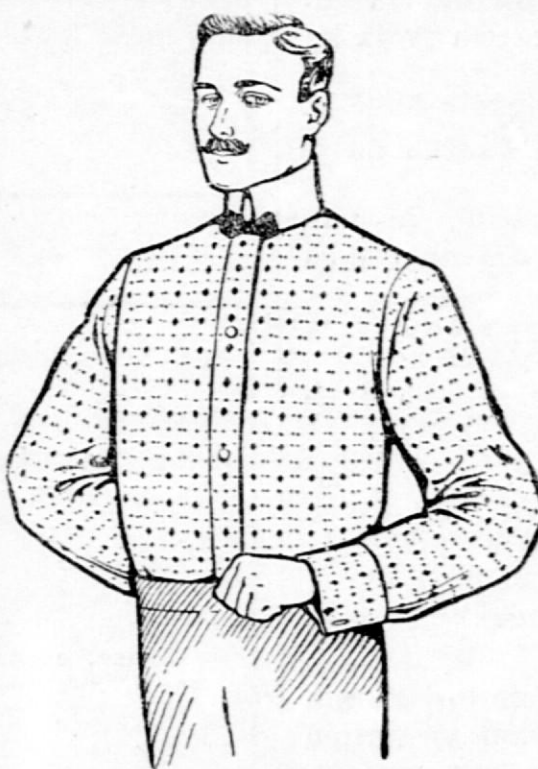
Moško perilo

barvasto in belo.

Angl. in tuzemski cefir,
francoski piké.

Izdeluje se po meri v lastni
izdelovalnici

na Sv. Petra nasipu št. 7.



Zaloga izgotovljenega
moškega perila

po vseh cenah pri

Antonu Šarcu

v Ljubljani 1152 2

na Sv. Petra cesti št. 8.

V veliki dvorani grand hotela „UNION“ v Ljubljani

Ravnateljstvo A. Kamposch.

V nedeljo, dne 8. aprila 1906

vojaški koncert

godbe c. in kr. pehotnega polka št. 27 kralj Belgijscev.

Začetek ob 8. Vstopnina 30 kr., rodovinske vstopnice (5 oseb) 1 gld.

Vsak dan nastavljen izvr. rno plzensko pivo in monako vsko

avguštinsko pivo.

Danes in jutri v vinski kleti poslednja šrameljska koncerta
Dne 15. aprila 1906 prvi koncert šramljev z originalnimi dunajskim
ljudskimi pevci v novo otvorjeni vinski kleti hotela „Walther von
der Vogelweide“ v Bocnu na Tirolskem.

Slaščičarna, kavarna in pekarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Slav. občinstvu priporočam ob priliki

velikonočnih praznikov

svojo veliko zalogo različnih cukrenih,
kakor tudi galanterijskih prhov. V
zalogi imam v veliki izbiri domača in
inozemka vina v steklenicah, naj-
finiješe likerje, pravi maraskin iz
Zadra, benediktinec, alaiš in drugo

Vsak dan sveži
šarklji, pince in titole.

Sveže blago!

Po naročilu izgotavljam tudi

raznovrstne potice

mandeljnov, rozinov,
medene, orehove itd.

V kavarni

se dobi bela in črna kava,
čaj, fini likerji itd. itd.

Toč-a postrežba!

Filijalke:

* Mestni trg št. 6. *
Sv. Petra cesta št. 26.

JOSIP MAKOVEC jun.

sobni, dekoracijski in napisni slikar in pleskar

v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 6

Tvornica in zaloga

vseh vrst oljnatih
barv, firnežev in
lakov.

Dobavitelj zveze
c. kr. avstr. drž.
uradnikov.

Stavbni
in pohištveni
pleskar.

se priporoča slavnemu p. n.

občinstvu za izvršitev vseh

v svojo stroko spadajočih

del. del. del. del.

Zmerne cene.

Strogo solidno delo.



Filijalka v Opatiji.

Spec. alist za fladranje

lesne imitacije
in moderno
slikanje sob.

Slikar in pleskar
c. kr.
držav. železnice.

Najzanesljivejša
izvršitev vseh del
te stroke.

Filijalka v Opatiji.

Gričar & Mejač

896-5

Ljubljana, Prešernove
ulice št. 9.

priporočata svojo velikansko
zalogo konfekcijskega blaga
za gospe in gospode, deklice
in dečke. - - - - -

Največja izbira novosti za
pomlad in poletje. - - - - -

Ceniki na zahtevo zastonj, poštnine prosto.